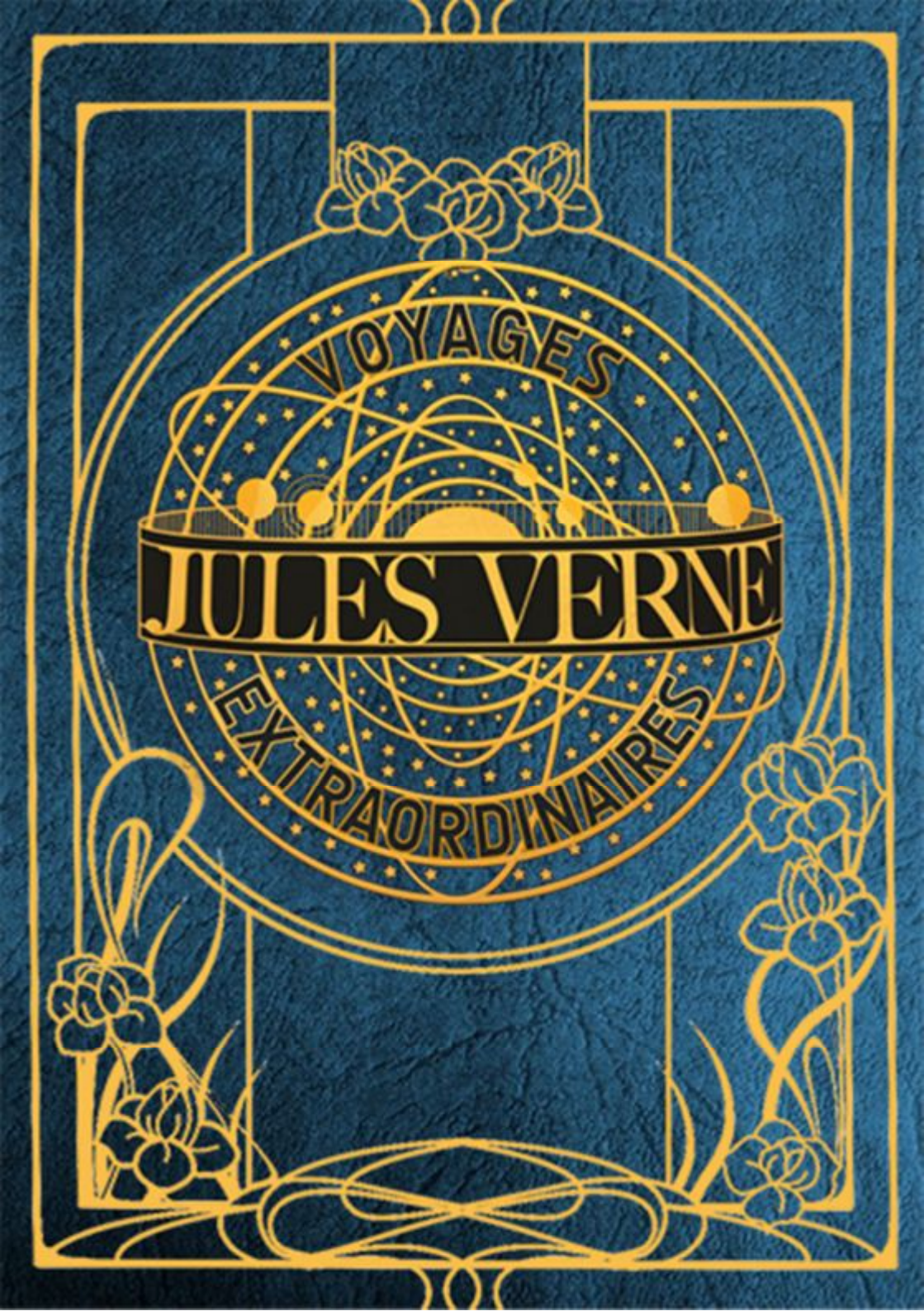
VOYAGES
JULES VERNE
EXTRAORDINAIRES

Jules Verne

Jules Verne

69

Un nepot din America

Jules Verne et Charles Wallut – Un neveu d'Amérique ou les deux Frontignac, J. Hetzel et Cie., libraires-éditeurs, Rue Jacob 18, Paris, 1873

Jules Verne şi Charles Wallut – Un nepot din America

Traducere din limba franceză: © Fizikant, 2023

Ediția electronică ver. 1.0 © Fizikant

Cuprins

ACTUL I

ACTUL II

ACTUL III

Un nepot din America
sau
Cei doi Frontignac

Comedie în 3 acte în proză

PERSONAJE

STANISLAS DE FRONTIGNAC, 40 ani

SAVINIEN DE FRONTIGNAC, nepotul său, 25 ani

ROQUAMOR, 45 ani

MARCANDIER, 50 ani

IMBERT, medic

CARBONNEL, prietenul lui Frontignac

DOMINIQUE, servitorul lui Frontignac

ANTONIA, soţia lui Roquamor

ÉVELINA, soţia lui Marcandier

MADELEINE, nepoata lui Carbonnel

DOI INVITAŢI

ACTUL I

La Roquamor. Salon mic.

Scena I

MARCANDIER, IMBERT, INVITAŢI, apoi ROQUAMOR.

Tabloul plin de viaţă al unui bal burghez; uşile din spate sunt înţesate de invitaţi care se ciocnesc şi se îmbrâncesc; ei se întorc cu spatele la public şi privesc în sala de dans. Se aude orchestra.

Primul invitat

Ce îngrămădeală!

Al doilea invitat

Am fost deja nevoiţi să spargem geamurile.

Primul invitat

Şi nu mai avem răcoritoare!

Al doilea invitat

Îl cunoaşteţi pe domnul Roquamor, stăpânul casei?

Primul invitat

Nu! Am fost adus de un prieten.

Al doilea invitat

Şi eu. Tot ce ştiu... e că soţia lui e o blondă... trăznet...

Primul invitat

Nu-i rău, dar îi lipseşte amploarea, iar mie îmi plac femeile cu amploare... Oh, uită-te la starea pălăriei mele.

Marcandier, care intră cu Imbert şi aude aceste ultime cuvinte

Regula generală: când mergi la bal, ia cu tine o pălărie veche.

Imbert, uitându-se la pălăria nouă a lui Marcandier

Se pare că regula suferă uneori excepţii.

Marcandier, puţin stânjenit

Ah, da, vă spun eu... Nu am reuşit să o găsesc pe a mea.

Imbert

Ah!... Norocul nostru că am găsit acest mic salon; aici cel puţin putem respira.

Marcandier

Adevărul este că dacă cineva ar putea face un pic de răcoare...

Imbert

Ciudată idee a avut domnul Roquamor de a da un bal. De când a plecat din Paris, acum trei ani, nimeni nu mai ştie de el.

Marcandier

Îmi imaginez că ideea i-a venit mai degrabă soţiei decât soţului. (Se aşează)

Imbert, văzându-l pe Roquamor

Şşşt! Iată-l.

Marcandier, cu voce foarte tare

Fermecătoare petrecere! Fermecătoare petrecere!

Roquamor, intrând din dreapta şi salutându-i

Doctore... Domnule Marcandier...

Imbert

Aţi auzit ce am spus de rău despre petrecerea dumneavoastră?

Roquamor

Da... E destul de reuşită... Numai că ceea ce mă supără este că, în afară de dumneavoastră, nu cunosc pe nimeni dintre cei prezenţi la balul meu.

Marcandier

Ce vreţi? Aţi fost plecat şase luni la Marsilia pentru marea dumneavoastră afacere cu terenuri. La întoarcerea dumneavoastră, doamna Roquamor a avut fericita idee de a da un bal pentru a vă introduce din nou în lumea pariziană... Nimic mai simplu.

Imbert

Trebuie să fiţi încântat să o vedeţi pe doamna Roquamor admirată, adorată, înconjurată...

Marcandier, în şoaptă

Taci din gură! E gelos ca un tigru!

Roquamor

Hai să vorbim despre soţia mea şi despre mulţimea asta de caraghioşi care sar, zburdă şi urlă în jurul ei... Uite, în momentul ăsta dansează polca cu un tip ridicol pe care nu-l cunosc... şi care îi face feţe! Doamne... polca asta e lungă... Nu... Permiteţi-mi... (Se întoarce şi încearcă să-şi croiască drum pe uşa din spate)

Primul invitat, către Roquamor

Nu împingeţi, domnule!

Al doilea invitat

Doar nu speraţi să treceţi prin noi?

Roquamor

Doar că... aş fi vrut...

Primul invitat

După polcă, domnule.

Roquamor

O mie de scuze, voi aştepta. (Se întoarce în scenă) E foarte plictisitor să nu fii cunoscut.

Marcandier

Ei bine, nu intraţi?

Roquamor

Dacă nu trimiteţi după patru oameni şi un caporal.

Primul invitat, către al doilea

Ah! Iată-o pe doamna Roquamor... Ce umeri!... Ce amploare!...

Al doilea invitat

Nu e destul de mare.

Primul invitat

Nu contează! Această femeie îmi pare cunoscută...

Roquamor

Ah! Dar...

Marcandier, reţinându-l

Calm, calm, dragul meu domn!

Roquamor

Dacă vi se pare plăcut. Dau o petrecere, mă ruinez cu lumânări, punci, îngheţată şi instrumente de suflat şi nimeni nu mă salută, nimeni nu mă bagă în seamă. Mai mult, sunt bruscat, sunt insultat, sunt împins de colo-colo... Ah! dacă mă mai iau în braţe... Mă sufoc... (Intră un servitor cu o tavă plină de îngheţată) Ah! Răcoritoare.

Servitorul

Mă scuzaţi, domnule, doamnele mai întâi. (Invitaţii se reped la tavă, care e golită într-o clipă) Domnilor, domnilor...

Roquamor

Oh!

Marcandier, savurând liniştit o îngheţată

Excelentă!

Roquamor

Nu am reuşit să iau decât un pahar de sirop orgeat... pe costum...

Primul invitat

Aşa cum a fost comandat... Ce risipă!

Al doilea invitat, care bea un pahar de punci

Haideţi! Pentru ceea ce merită! La dracu! Deci ce-au pus în asta?

Roquamor, furios

Domnule!

Marcandier, oprindu-l şi îl luându-l de braţ

Liniştiţi-vă, ce naiba! Daţi un bal, vă deranjează, foarte bine, dar credeţi că pe mine mă amuză? Trebuie să fiţi filozof, dragul meu domn; veţi fi cheltuit câteva sute de franci, veţi fi fost bruscat, insultat şi defăimat, iar soţia dumneavoastră va fi fost curtată; cât despre noi, ne vom fi petrecut noaptea bătându-ne sau pierzând banii la cărţi. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce să ne plângem? V-ar fi fost la fel de uşor să nu ne invitaţi, cum ar fi fost pentru noi să nu răspundem invitaţiei dumitale.

Roquamor

Slugă!!! Dar dacă mă mai prind o dată... (Se întoarce)

Primul invitat

Ah, domnule, iar dumneavoastră? Pe onoarea mea, nu mai ştii ce primeşti.

Al doilea invitat

Asta e indecent!

Roquamor

Când mă gândesc că trebuie s-o iau prin coridoare ca să ajung acasă. (Iese pe o uşă mică din stânga)

Primul invitat

Acest domn nu se jenează.

Al doilea invitat

E vreun servitor de ocazie.

Scena II

MARCANDIER, IMBERT, INVITAŢI, CARBONNEL şi MADELEINE, care intră din dreapta. Se iau de braţ.

Carbonnel

Am întârziat puţin, dar sper, draga mea nepoată, că acest mic bal îţi va distrage atenţia şi că vei căpăta o înfăţişare mai veselă.

Madeleine, privind în jur, către sine

Poate că nu e acolo! (Tare) Un bal unde nu cunosc pe nimeni...

Carbonnel

Cu excepţia doamnei Roquamor. Nici eu nu stau mult mai bine decât tine... Dar mergem să-l căutăm pe stăpânul casei. (Marcandier, care se plimbă cu Imbert, se întâlneşte cu Carbonnel. Acesta din urmă îl salută). Iată-l, fără îndoială. (Tare) Domnule, am onoarea. (Marcandier, uimit, îi întoarce salutul. Către Madeleine) Se pare că m-am înşelat. (Îl salută pe Imbert) Domnule! (Acelaşi joc) Din nou, ghinion! (Îl recunoaşte pe Imbert) Iată, doctorul! Bună ziua, domnule doctor. Cum vă merge?

Imbert, râzând

Nu prea rău, dar dumneavoastră? (Îşi strâng mâinile) Credeaţi că sunt stăpânul casei?

Carbonnel, arătând spre Marcandier

Nu e nici el, domnule?

Imbert

Nu. (Îl prezintă) Domnul Marcandier, unul dintre cei mai populari oameni de afaceri de la noi...

Carbonnel

Încântat de cunoştinţă, domnule! Încântat de cunoştinţă!

Imbert, îl prezintă

Domnul Carbonnel, director al companiei de asigurări de viaţă *La Lutétienne*.

Marcandier

Încântat să vă cunosc, domnule! Încântat de cunoştinţă!

Carbonnel

Unul dintre clienţii mei, poate?

Marcandier

Într-adevăr.

Amândoi

Încântat, domnule, încântat!

Carbonnel

Ştiţi unde am putea să-l salutăm pe stăpânul casei?

Imbert

Domnul Roquamor? În salonul mare, fără îndoială.

Marcandier

Trebuie să fie acolo.

Madeleine, deoparte

Şi Savinien, sper! Mi-a promis că se va prezenta!

Carbonnel

Vino, nepoată. (O ia de braţ)

Marcandier şi Carbonnel, acelaşi joc ca mai sus

Încântat, domnule, încântat! (Carbonnel şi Madeleine ies. Încetul cu încetul, mulţimea s-a împărţit şi invitaţii au trecut la dreapta şi la stânga)

Scena III

MARCANDIER, IMBERT

Marcandier

Este fermecător; dar aş vrea să plec.

Imbert

De ce-aţi venit?

Marcandier

Vorbiţi despre asta cu uşurinţă, sunteţi burlac, domnule doctor, dar când eşti în puterea unei femei... Întrebaţi-l mai degrabă pe domnul Roquamor.

Imbert

Aşa este, dar nu este doamna Marcandier cea pe care o văd acolo?

Marcandier se uită

Ea însăşi... Valsează cu Frontignac.

Imbert

Frumosul, marele, ilustrul Frontignac.

Marcandier, cu vioiciune

Îl cunoaşteţi?

Imbert

Doar după reputaţie. Cel mai îndrăzneţ dintre epicurienii noştri, mereu tânăr, mereu batjocoritor, în ciuda celor patruzeci şi cinci de ani ai săi. Pentru a rezista la viaţa pe care o duce, individul trebuie să aibă o sănătate de fier.

Marcandier

Da, nici vorbă să-i găseşti vreun defect.

Imbert

Hm, se pare că asta vă supără.

Marcandier

Nu sunt câtuşi de puţin supărat. Ştiu că alţii, în locul meu...

Imbert

În locul dumitale?

Marcandier

Da, este un tip care mă costă douăzeci de mii de franci pe an, nici o zecime mai puţin.

Imbert

Ce-i cu povestea asta?

Marcandier

O poveste prostească, vă spun eu. Închipuiţi-vă că în urmă cu zece ani acest Frontignac nu mai era decât piele şi os, tuşea şi tuşea... Pe scurt, se ducea văzând cu ochii; îşi mâncase deja jumătate din avere, abia dacă îi mai rămăseseră trei sute de mii de franci, un bănuţ frumos, sunt de acord, dar care, la dobânda legală, i-ar fi adus o rentă de doar cincisprezece mii de livre. Or, cincisprezece mii de livre rentă pentru a-şi satisface luxul şi apetitul pentru plăceri nu era mare lucru; atunci întâlni un om bun, vreau să spun un imbecil, care gândi aşa: la cine se va duce această avere? Frontignac este singur, nu are copii, nu are moştenitori...

Imbert

Înţeleg... Ei bine, da, mie, răspunse vrednicul om.

Marcandier

Îi voi da zece la sută din bani, ţinând cont de ruina stomacului său, dar dacă îl plătesc timp de un an, nu voi avea nici o şansă.

Imbert

Excelentă afacere...

Marcandier

Excelentă acţiune, dacă-mi permiteţi. După şase luni, tusea îi dispăruse, stomacul îi revenise. Astăzi vedeţi în el un fost tuberculos vindecat de excesele sale...

Imbert, râzând

Ah! ah! ah! ah! Şi omul vrednic?

Marcandier

Eu am fost! Desigur, şi cum gluma asta durează de zece ani...

Imbert

Dacă prietenul dumneavoastră ar cădea într-o groapă, nu v-aţi grăbi să-l scoateţi.

Marcandier

Principiile mele...

Imbert

Nu vreţi ca el...

Marcandier

Nu e vorba de asta. Dar, după cum tocmai aţi aflat, sunt asigurat pe viaţă şi, ca atare, nu am dreptul să-mi risc viaţa, asta ar însemna să frustrez compania.

Imbert

Ştiţi că nu prea îmi pasă. Bună seara...

Marcandier

Plecaţi?

Imbert

Nu am o soţie pe care să o aduc înapoi!

Marcandier

Aşteaptaţi o clipă. Iată-l pe Frontignac venind încoace, cu doamna Marcandier şi cu doamna Roquamor... Examinaţi-l, şi-mi veţi spune ce credeţi... Uneori, oamenii ăştia construiţi cu var şi nisip...

Imbert

Altă dată... (Iese. Muzica se opreşte. Dansatorii se îngrămădesc în salon)

Scena IV

MARCANDIER, FRONTIGNAC, ANTONIA, ÉVELINA, MADELEINE, CARBONNEL, ROQUAMOR

Frontignac, foarte nerăbdător să le vadă pe doamne

Numai dumneavoastră, doamnă, ştiţi să faceţi onorurile unei petreceri... Nu se mai respiră, nu se poate respira... E delicios.

Roquamor, în şoaptă către Marcandier

Cine-i ăsta?

Marcandier

Un burlac cu o viaţă grea, pot să vă spun. (Doamnele s-au aşezat. Frontignac zburdă în jurul lor)

Frontignac

Pe onoarea mea! Credeţi că exagerez... Înainte de a veni aici, am petrecut câteva minute la balul marchizei de Fumeterre, am acordat un sfert de oră celui al generalului Outremont şi am aruncat o privire la petrecerea prinţesei de la Rochetendron. Ei bine! Nobilul faubourg, faubourgul Saint-Honoré, e departe... O zână; ...sunteţi o zână!... Unde aţi găsit această artă, atât de rară în zilele noastre, de a fi grijulie, plăcută, amabilă, graţioasă cu toţi?... Expresiile îmi lipsesc.

Roquamor, deoparte

El numeşte asta lipsă de expresii.

Antonia

Domnul de Frontignac ne trage la răspundere pentru eforturile noastre ca şi cum am fi reuşit.

Évelina

Domnul de Frontignac jertfeşte de bunăvoie zeităţile trecutului la picioarele zeităţilor prezentului.

Frontignac

Ce vreţi să spuneţi, doamnă?

Évelina, încet

Mă înţelegeţi, Stanislas?

Carbonnel

Mereu la fel!

Frontignac

Uite, dragul de Carbonnel. (Îi strânge mâna) Nu mă vor mai schimba, nu mai am dădacă.

Marcandier, deoparte

De patruzeci şi cinci de ani.

Antonia, către Madeleine

Mi se pare, domnişoară, că n-aţi dansat; ...nu este totuşi lipsă de cavaleri...

Roquamor, deoparte

Locul este cel care lipseşte.

Madeleine

Scuzaţi-mă, doamnă... (Deoparte) Îmi promisese...

Frontignac

Ar putea fi adevărat? Deci, dacă domnişoara îmi va permite primul vals, mă voi ocupa eu de a-i distrage atenţia.

Madeleine

Mulţumesc, domnule, eu nu valsez...

Frontignac

Asta e cruzime, domnişoară. (Trecând la Antonia) Îi spuneam mai devreme doamnei Marcandier, doamnă, că ar trebui să ia exemplu de la dumneavoastră şi să ne ofere câteva dintre aceste serate ameţitoare...

Marcandier

Niciodată! Domnul de Frontignac se poate îmbăta în altă parte. Şi, în plus, noi nu avem condiţii pentru a face asta. În timp ce doamna Roquamor...

Antonia

Ah, domnule, îmi aduceţi aminte de una dintre durerile mele.

Frontignac, cu compasiune

O suferinţă! Aveţi o supărare?

Roquamor, deoparte

E treaba lui? O să înceapă să plângă acum?

Antonia

Da! Apartamentul ăsta, va trebui să-l părăsim, proprietarul măreşte chiria cu o mie de scuzi, iar soţul meu e un adevărat tiran.

Frontignac

O, soţii, soţii! Ce soi!

Antonia, cu vioiciune, îl prezintă pe Roquamor

Domnul Roquamor!

Frontignac

Ah, domnule, încântat să vă cunosc...

Roquamor, foarte încordat

Ce?

Frontignac

De mult aşteptam să am onoarea de a vă fi prezentat. Am auzit lucruri atât de măgulitoare despre dvs. de la

doamna Roquamor, un om atât de spiritual, distins, atât de...

Roquamor, întorcându-i spatele

Hm!

Marcandier, deoparte

Poate că într-o zi vor reuşi să se devoreze unul pe altul... Să nu neglijăm această speranţă.

Carbonnel

Mereu tânăr, mereu înflăcărat, acest Frontignac; i-ai da treizeci de ani...

Frontignac

Pe care el nu i-ar accepta. Nu îmbătrâneşti decât atunci când vrei... Copiii sunt cei care au inventat bătrâneţea pentru a-şi pune părinţii în magazie.

Antonia

Ce fermecător!

Marcandier, deoparte

Adevărul e că se poartă de ţi se ridică părul măciucă.

Frontignac

Şi cui îi datorez această tinereţe eternă, această înflorire a fiecărei primăveri? Femeilor, doamnelor, vouă. Uite, în dimineaţa asta mă simţeam un pic bolnav, un pic obosit. În această seară m-am vindecat, m-am vindecat radical. Şi de ce a fost nevoie pentru a se produce această vindecare incredibilă? Un bal, nimic altceva decât un bal, adică priveliştea acestor toalete răpitoare, a acestor toalete albe (Cu jumătate de voce către Marcandier), a acestor comori atât de puţin voalate încât cel puţin un soţ este obligat să iasă în lume pentru a-şi aprecia soţia aşa cum merită. Nu-i aşa, domnule Marcandier?

Marcandier

Huh! Ce?

Carbonnel

Dar atunci, dragul meu, dacă tot sunt femeile un doctor atât de minunat pentru tine, de ce nu te căsătoreşti?

Antonia

Într-adevăr.

Marcandier, deoparte

Să se căsătorească! Asta ne mai lipsea!

Frontignac

Am gusturi modeste, doamnă, uzufructul îmi este suficient.

Roquamor

Hmm!

Carbonnel

Totuşi, pentru a vă crea o familie, moştenitori...

Frontignac

Moşteniri, mereu! Moştenitori, niciodată! Dacă aş fi avut o familie, aş fi acceptat-o, în lipsă de altceva mai bun, dar nu am una, slavă cerului. Singura rudă pe care o cunoşteam, fratele meu, a murit în America acum vreo douăzeci de ani. O familie, copii! Rujeola şi tusea convulsivă în garnizoană la mine în casă, mai târziu pension şi colegiu, până când copiii cred la rândul lor că mă pot face bunic! Ce v-am făcut?

Carbonnel

Ori e panegiricul egoismului, ori nu mă pricep la asta.

Frontignac

Ei, da! Dar egoismul nu e peste tot? Iubirea, egoism în doi; paternitatea, egoism în trei, patru, cincizeci, ca în casa bătrânului Priam; filantropia, egoism fără limite; prietenia, egoism fără dividende; biata noastră fire n-are

decât o cantitate infimă de afecţiune de cheltuit, împărţiţi-o între o soţie, copii, o amantă, un mic văr. Ah! partea frumoasă pe care o va avea fiecare. Dimpotrivă, ce poziţie mai bună decât cea a unui orfan, a unui băiat orfan! Nimic deasupra, nimic dedesubt. Nici bunici prea lenţi, nici părinţi prea grăbiţi. Nici trecut, nici viitor! Doar prezentul!

Évelina

E fermecător!

Roquamor, deoparte

Iată un domn pe care îl voi urmări. (Se aude o melodie de vals)

Antonia

Ah! Iată un vals care ne cheamă. Domnilor... (Se ridică)

Frontignac, către Madeleine

Hotărârea dumneavoastră este definitivă, domnişoară?

Madeleine

Fără apel.

Antonia

Ei bine, vino totuşi, draga mea copilă, îţi va distrage atenţia de la a-i privi pe ceilalţi dansând.

Roquamor

Nu mi-ar displăcea să văd cum se dansează la mine acasă.

Évelina, trecând pe lângă Frontignac, în şoaptă

Stanislas... trebuie să-ţi vorbesc.

Carbonnel, oferindu-i braţul Antoniei

Frumoasă doamnă... (Antonia, Évelina, Madeleine, Roquamor, Carbonnel şi invitaţii ies prin spate)

Scena V

FRONTIGNAC, MARCANDIER

Frontignac, aşezându-se

Of!

Marcandier

Dumnezeule mare! Ce talent oratoric! Nu te-am văzut niciodată atât de elocvent.

Frontignac

Convingerea a fost cea care a vorbit. (Îşi face vânt cu batista)

Marcandier

Înotaţi.

Frontignac

Un pic cam cald, asta-i tot.

Marcandier, deoparte

Ce idee! Dacă aş putea! (Tare) E sufocant aici... Dacă aş deschide fereastra... Ce părere aveţi?

Frontignac

Cum doriţi.

Marcandier, deschizând o fereastră şi venind să se aşeze lângă Frontignac

Poftim, poţi să respiri!

Frontignac

Mulţumesc.

Marcandier, deoparte

Nu-i doresc răul, dar zău acolo, o mică congestie a pieptului... (Tare) Ei, e mai bine?

Frontignac

Oh, foarte bine!

Marcandier, deoparte

Aşteaptă, aşteaptă, suflă proaspăt! (Tare) Frontignac, vreţi să vă vorbesc sincer?

Frontignac

Vă rog, faceţi-o.

Marcandier

Păi, vă obosiţi prea tare, o să vă îmbolnăviţi. (Frontignac îl priveşte mirat. Deoparte) Ce naiba simt în spate? (Tare) Ştiţi cât ţin la dumneavoastră. (Îşi reprimă un strănut)

Frontignac

Interes de nota zece.

Marcandier

Despre asta e vorba! Nu cumva inima mea este mai presus de... (Îşi reprimă un alt strănut)

Frontignac

Dar, dragul meu domn Marcandier, prietenii nu se jenează între ei.

Marcandier

Sunt jenat... (Acelaşi joc)

Frontignac

La naiba! De o jumătate de oră aveţi o poftă teribilă de a strănuta; asta se face în public, vă asigur.

Marcandier

Dar vă jur... (Încearcă din nou să se oprească, dar de data asta nu reuşeşte şi strănută formidabil)

Frontignac, râzând

Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Marcandier, furios, se ridică

Nenorocitule! Acum sunt răcit! Brr... br... (deoparte) Asta mi se întâmplă numai mie la curenţi de aer! (Iese strănutând)

Scena VI

FRONTIGNAC, apoi SAVINIEN

Frontignac, încântat

Bunul domn Marcandier! Îşi închipuie că nu-i citesc jocul. (Se ridică) Dar nu e un motiv ca să lăsăm şi doamnele să răcească... Să închidem fereastra. (Se duce să închidă fereastra)

Savinien, afară

Nu e nevoie să mă anunţi. (Intră. Deoparte) Partea cea mai dificilă e făcută, iată-mă la locul faptei. Sper că Madeleine e acolo. Tot ce trebuie să fac acum este să nu dau peste stăpânul casei care, fireşte, nu mă cunoaşte.

Frontignac, coborând după ce a închis fereastra şi întâlnindu-l pe Savinien, care îl atinge trecând pe lângă el

Ei! Neîndemânaticule!

Savinien, salutând

Domnule!

Frontignac

De unde a apărut ăsta?

Savinien, deoparte

Să ne pierdem cu grijă în mulţime. (Iese în stânga)

Scena VII

FRONTIGNAC, ANTONIA

Frontignac, privindu-l cum iese

Ciudat mic!

Antonia, intrând prin spate

Oh, domnule de Frontignac, de ce sunteţi încă în acest mic salon... fugiţi de noi.

Frontignac

Credeţi sau nu, doamnă, ceva mi-a spus că voi avea plăcerea să vă întâlnesc.

Antonia

E îngâmfarea dumneavoastră care vorbeşte?

Frontignac

Este inima mea.

Antonia

Tăceţi, domnule, dacă v-ar auzi cineva! Acest salon nu este obişnuit cu astfel de mărturisiri.

Frontignac

Ei bine, am să vorbesc mai încet. (Se apropie)

Antonia

Soţul meu este un om teribil, la cea mai mică bănuială aş fi pierdută.

Frontignac

Din nefericire, doamnă, nu aveţi ce să vă reproşaţi.

Antonia

Nu este nimic altceva decât faptul că am ascultat declaraţiile dumneavoastră de dragoste. De altfel, nu vă înşelaţi, nu doamna Roquamor este cea care vă ascultă, ci doamna caritabilă care a venit să vă mulţumească pentru generozitatea dumneavoastră faţă de săracii ei.

Frontignac

Pentru aceste douăzeci şi cinci de bilete de concert şi cei douăzeci şi cinci de ludovici ai mei, gândiţi-vă, doamnă, eu sunt cel care vă sunt dator. Nu vă promit să mă duc să vă aplaud muzica, dar sunt plătit de o sută de ori de acest fermecător post-scriptum pe care mâna dumneavoastră divină a avut amabilitatea să-l adauge la scrisoarea de expediţie.

Antonia

Acest post-scriptum! Ce spune? Nu-mi amintesc.

Frontignac, strălucitor

L-a uitat. "Veniţi într-una din serile astea, e ora la care îi primesc pe cei care mă iubesc."

Antonia

Nu-i aşa? Eu am scris asta... (Pentru ea însăşi) Imprudentă!

Frontignac, foarte tandru

Ah, doamnă, de ce n-aş fi unul dintre săracii dumneavoastră, ca să am dreptul, la rândul meu, să vă cer de pomană?

Antonia

Să vă cred? Cu câte femei înaintea mea aţi vorbit aşa?

Frontignac

Şi când va fi asta! Când voi fi conjugat cu alţii acest dulce verb *a iubi*. Dacă vă iubesc acum, nu e pentru că vă găsesc fermecătoare, adorabilă între toate?

Antonia

Tăceţi, tăceţi!

Frontignac

Ah! Uitaţi, doamnă, când sunt cu dumneavoastră nu ştiu ce spun, ce fac... capul îmi arde, nu-mi mai curge prin vene sânge, ci e argint viu, e foc. (Îi ia mâna şi i-o sărută)

Antonia

Dar, domnule!

Scena VIII

Acelaşi, SAVINIEN

Savinien, aparând în spate în momentul în care Frontignac sărută mâna Antoniei

Oh!

Antonia, scoţând un strigăt

Ah! (Fuge spre stânga)

Scena IX

FRONTIGNAC, SAVINIEN

Frontignac

O, Doamne! (Mergând la Savinien, spune foarte tare) Domnule!

Savinien, foarte politicos

Salonul de joc este în partea asta, nu-i aşa?

Frontignac

Da, domnule. (Pentru sine) Apropo, s-ar putea să nu fi văzut nimic!

Savinien, salutând

O mie de scuze. (Deoparte) Nu am văzut-o încă. (Pleacă)

Scena X

FRONTIGNAC, apoi ÉVELINA.

Frontignac, singur

Nu-mi pasă! Iată un mic domn care mă nemulţumeşte cu politeţea lui. (Văzând-o pe Évelina apărând în spate) Évelina! Uitasem de ea...

Évelina

Stanislas, nu mă mai iubiţi.

Frontignac

Mai încet, doamnă, dacă v-ar auzi cineva...; acest salon nu este obişnuit cu astfel de confidenţe.

Évelina

Să nu glumim, Stanislas, clipele sunt preţioase. Viaţa asta de minciuni şi de şiretlicuri mă apasă, mă omoară! Aseară, când domnul Marcandier m-a sărutat când s-a dus la culcare, am simţit că mă înroşesc. Şi-a pus boneta de bumbac cu o încredere care m-a înduioşat. Ce să vă spun? M-a întrebat care este cauza necazului meu, m-am bâlbâit... Încă o astfel de încercare şi mărturisesc că sunt pierdută.

Frontignac

Cum?

Évelina

Nu există decât o singură cale de a pune capăt acestui chin. Să fugim. Să mergem şi să cerem altor ceruri fericirea care nu ne este permisă aici.

Frontignac

Ah, dar nu! Ah, dar nu!

Évelina

Ezitaţi?

Frontignac

Nici pe departe, refuz.

Évelina

Ah, Stanislas, nu mă mai iubiţi, nu m-aţi iubit niciodată!

Frontignac, foarte dramatic

Ah, Évelina, ce cuvânt tocmai aţi spus? Nu vă e deci frică să străpungeţi această inimă care e a dumneavoastră? (Deoparte) Eram mai bun în rolul meu de adineauri. (Tare, strălucitor) Nu vă iubesc! Nu-l iubescl!

Évelina

Ah! Deja e mai bine!

Frontignac

Unde voi mai găsi nişte ochi atât de frumoşi, o talie atât de fermecătoare, o mână atât de albă?

Évelina

Ah, ingratule! Când vreţi...

Frontignac, deoparte

(Se uită în jur) Nimeni! Bah! Ăsta e un răspuns la orice şi costă atât de puţin! (Tare) Umeri care cerşesc să fie sărutaţi. (Se apleacă pe umărul ei şi îl sărută)

Scena XI

Acelaşi, SAVINIEN

Savinien, surprinzând sărutul

Oh!

Évelina, scoţând un strigăt

Ah! (Fuge)

Scena XII

SAVINIEN, FRONTIGNAC

Savinien, deoparte

Şi două!

Frontignac

La naiba! (Mergând repede spre Savinien) Domnule.

Savinien, foarte politicos, salutând

Domnule.

Frontignac

Faceţi asta intenţionat, cumva?

Savinien

Ce anume?

Frontignac

Să... să... să mă salutaţi cu atâta insistenţă... Nu vă cunosc.

Savinien

Nici eu nu vă cunosc!

Frontignac

Oh! Nu-mi place acest micuţ, nu-mi place... (Iese prin spate)

Scena XIII

SAVINIEN, apoi ROQUAMOR

Savinien, singur

Iată un domn care-şi foloseşte bine serile... Înţeleg lumea în aceste condiţii... În timp ce eu... Ah! Poziţia unui tânăr care vine la un bal fără să fie invitat are în sine ceva foarte emoţionant... Mi se pare că toată lumea se uită la mine şi mă întreabă cu ce drept sunt aici; evit pe toată lumea, mai ales pe stăpânul casei; dar basta! Noi, ăştia, americanii, nu ne îndoim de o relaţie şi dacă aş zări-o pe Madeleine... Mi-a spus că va veni, şi de aceea... (Îl vede pe Roquamor, care apare în spate) Ah! cineva!

Roquamor, către un servitor

Mai economiseşte puţin răcoritoarele, ce naiba!

Savinien, deoparte

O, stăpânul casei. (Se ascunde întorcându-i spatele şi fredonează)

Roquamor

Ah, unul dintre oaspeţii mei! Măcar voi şti pe cine primesc. (Îl salută pe Savinien, care continuă să-i întoarcă spatele) Domnule!

Savinien

Câtă atenţie la cele mai mărunte lucruri! Câtă distincţie! Ce bal fermecător! Ce bine se simte cineva aici la un om de spirit!

Roquamor, deoparte

Ah! Iată măcar unul care e politicos. (Tare) Domnule!

Savinien se uită la pereţi

Ah, ce tablouri agreabile!

Roquamor, în lateral

Are gusturi, văd asta, dar de ce îmi întoarce spatele? (Tare) Domnule.

Savinien

Tabloul ăsta e viu! Ai zice că o să... facă o mutră.

Roquamor

Eh!

Savinien

E o maimuţă!

Roquamor, furios

Portretul meu!

Savinien

Oh! la, la, la! (Se eschivează spre dreapta)

Roquamor

O maimuţă! (Se întoarce spre spate) Ah! dacă mă prind din nou! (Ieşind) O maimuţă!

Scena XIV

SAVINIEN, apoi MADELEINE

Savinien, intrând pe o altă uşă

Să evităm, ce naiba! Să evităm... iată-mă într-o poziţie frumoasă, o să mă dea afară. (Apare Madeleine în spate) Ah! domnişoara Madeleine!

Madeleine, coboară

Domnul Savinien!

Savinien

În sfârşit!

Madeleine

Deci aţi reuşit să vă prezentaţi?

Savinien

M-am prezentat, şi într-un mod original, vă asigur.

Madeleine

Dar...

Savinien

Noi, fiii nobilei Americi, nu ne îndoim de nimic, suntem liberi ca mama noastră. (Vrea să o strângă în braţe)

Madeleine, eliberându-se

Îmi dau seama.

Savinien

De pildă, la bal mă plictiseam turbat, aşteptându-vă.

Madeleine

Şi eu, prin urmare! (Se opreşte)

Savinien

Oh, nu vă retrageţi cuvintele! Şi totuşi, nu cred că v-au lipsit invitaţiile?

Madeleine

N-am dansat.

Savinien

Dragă Madeleine. (O strânge în braţe) Deci aveţi de gând să-mi acordaţi primul vals?

Madeleine

Bineînţeles.

Savinien

Prima polcă?

Madeleine

Da.

Savinien

Primul cadril?

Madeleine, arătându-i caietul ei

Am aranjat în aşa fel încât să vă rezerv întreaga seară. (Îşi pune din greşeală caietul pe canapea)

Savinien

Ce bună sunteţi, ce mult vă iubesc!

Madeleine

Chiar aşa?

Savinien

De când am pus piciorul în Europa, de când v-am văzut.

Madeleine

Ei bine, unchiul meu este aici, trebuie să vorbiţi cu el.

Savinien

Au! Au! Au! Au! Numai că nu am nici avere, nici o poziţie pe care să i-o ofer.

Madeleine

Nu am nevoie.

Savinien

Ce drăguţă este! Dar unchiul dumneavoastră o să aibă nevoie... Dacă aţi şti cât de dur este un unchi!

Madeleine

De unde ştiţi asta, din moment ce nu aveţi familie?

Savinien

Uite, mă faceţi să mă gândesc la asta... dar da! Şi eu am un unchi, trebuie să am un unchi dacă nu e cumva mort, dar unde? Un unchi pe care nu l-am văzut niciodată şi care nici măcar nu bănuieşte existenţa mea, pentru că nici măcar nu ştie că fratele lui s-a căsătorit.

Madeleine

Nu voi putea să vă ajut să-l găsiţi, sunt la fel de străină de Paris ca şi dumneavoastră. Bietul domn Savinien!

Savinien

Bietul! Hai, am curaj şi sunt iubit de cea mai încântătoare tânără... Bietul!... Draga mea Madeleine... (Se aude preludiul unui vals, el o ia de talie) Când vă strâng la piept, când... Pe cinstea mea, cu atât mai rău! (O sărută)

Madeleine

Ah! (În momentul în care Savinien o sărută pe Madeleine ducând-o într-o parte, Frontignac apare în dreapta)

Scena XV

FRONTIGNAC, apoi CARBONNEL, MARCANDIER, ROQUAMOR.

Frontignac, singur

Şi el! Deci acest budoar este o sucursalăă a Cythèrei! Ah, individul ăsta! Şi fetiţa aceea care refuză să danseze cu Frontignac. Ah, asta nu va rămâne aşa! Între timp... (Se aşează şi vede caietul lui Madeleine) Ce-i asta? Un caiet de dans... Cui ar putea aparţine? Să vedem... (Deschide caietul şi se ridică repede) Ah! bine! Ah! bine! Ah! bravo! Ah! magnific! Ah! splendid!

Marcandier, care se întoarce cu Roquamor şi Carbonnel

Încântător! Încântător!

Roquamor

Ah, dacă mă prind din nou!

Frontignac

Hei, Carbonnel, vino puţin încoace!

Carbonnel

Ce s-a întâmplat?

Frontignac îi arată caietul

Ştii ce e asta?

Carbonnel

Caietul nepoatei mele.

Frontignac

Al domnişoarei Madeleine, sunt sigur. Oricum, vezi numele dansatorului.

Carbonnel

Ce vrei să spui?

Frontignac

Citeşte! Citeşte!

Carbonnel, citeşte

Primul cadril, domnul Savinien

Frontignac

Continuă.

Carbonnel

Prima polcă, domnule Savinien! Ce?

Frontignac

Continuă!

Carbonnel

Primul vals, domnule Savinien! Ah bah!

Frontignac

Al doilea cadril, domnul Savinien. A doua polcă, domnul Savinien. Al doilea vals, domnul Savinien. Mereu domnul Savinien. De treizeci şi cinci de ori domnul Savinien.

Marcandier

Mulţi Savinien.

Roquamor

Prea mulţi Savinien!

Carbonnel

Ce înseamnă asta?

Frontignac

O cere! Iată un carneţel care spune mai mult decât multe volume. Numele, presupun, are un corp, o faţă, poate o mustaţă.

Marcandier

Treizeci şi cinci de Savinien!

Carbonnel

Ah! O să ştiu!

Scena XVI

Aceiaşi, SAVINIEN (Este foarte ocupat şi cercetează toată mobila)

Frontignac

El! La naiba, nu poate fi decât el!

Savinien, deoparte

Probabil că l-a lăsat aici.

Frontignac, deoparte

Căutaţi, bunul meu om, căutaţi!

Roquamor

Maimuţa!

Marcandier

Ce maimuţă? Ce maimuţă?

Savinien, văzând caietul în mâinile lui Frontignac, deoparte

Ah! (Tare) Scuzaţi-mă, domnule, aveţi în mână ceva care...

Frontignac

Ce căutaţi?

Savinien

Asta caut.

Frontignac

Spune, Carbonnel, întreabă-l pe domnul dacă nu cumva, din întâmplare, îl cheamă Savinien...

Carbonnel

Într-adevăr.

Savinien, către Frontignac

Văd, domnule, că aţi avut indiscreţia...

Carbonnel

Dar Savinien este un nume de botez, iar domnul Roquamor va dori să ne spună...

Roquamor, izbucnind

Eu? Cunosc eu pe cineva la mine acasă?

Frontignac

Văd ce este. Se întâlnesc uneori tinerei care se strecoară în lume, venind de nu se ştie unde, trăind din nu se ştie ce... dar dorind mai ales să rămână anonimi...

Savinien

Domnule!

Marcandier, deoparte

Bun, se încinge treaba!

Roquamor către Savinien

Care e numele dumneavoastră, domnule?

Savinien

Fie! E dreptul dumneavoastră să-l ştiţi şi îl veţi citi pe cartea de vizită pe care am să i-o dau domnului. (Îl arată pe Frontignac)

Marcandier, deoparte

Un duel!

Savinien, către Frontignac

În ceea ce vă priveşte, domnule, am să vă învăţ că secretele unei tinere fete sunt un lucru sacru şi, după ce am văzut la dumneavoastră, m-aş fi aşteptat la mai multă discreţie în legătură cu ceea ce aţi văzut la mine.

Frontignac

Domnule!

Roquamor

Ce a văzut?

Marcandier

Ce a văzut?

Carbonnel

Calm! Calm!

Marcandier, deoparte

Da! Da!

Frontignac

Vreau să-l învăţ pe acest băiat tânăr...

Savinien

Şi eu pe acest băiat bătrân...

Frontignac

E prea mult, domnule... Iată cartea mea de vizită.

Savinien

Iat-o şi pe a mea... (Fac schimb de cărţi de vizită)

Roquamor

Domnilor, ce scandal!

Frontignac mototoleşte cartea de vizită a lui Savinien, apoi se uită la ea, se miră şi i-o dă înapoi

E o greşeală, domnule!

Savinien, acelaşi joc

Aşa e. (Fac din nou schimb)

Frontignac, acelaşi joc

Din nou!

Savinien, acelaşi joc

Hmm! (Al treilea schimb)

Frontignac, citeşte

S. de Frontignac!

Savinien, citeşte

S. de Frontignac!

Frontignac

Pentru numele lui Dumnezeu, nu recunosc nici un alt Frontignac în afară de mine!

Savinien

Şi eu, vă rog! Savinien de Frontignac, fiul lui Joseph de Frontignac.

Frontignac, uimit

A murit acum douăzeci de ani, la New York.

Savinien

Chiar el.

Frontignac, prăbuşindu-se brusc

Un nepot!

Savinien

Unchiul meu!

Roquamor, Marcandier, Carbonnel

Nepotul lui!

Scena XVII

Acelaşi, ANTONIA, ÉVELINA, MADELEINE, INVITAŢI, alergând atraşi de zgomot

Antonia

Ce s-a întâmplat?

Roquamor

Domnul devine unchi.

Frontignac

Un nepot în viaţa mea!

Marcandier către Évelina

Să plecăm; să-i lăsăm bucuriilor familiei.

Carbonnel către Madeleine, dându-i braţul

Veniţi aici, domnişoară, vom sta de vorbă. (Mişcare generală de plecare)

Frontignac, încă devastat

Unchi! Sunt unchi!

Primul invitat către Roquamor, dându-i o monedă şi un număr

Poftim, prietene, iată douăzeci de parale, du-te şi adu-mi pardesiul.

Roquamor, exasperat

Oh!

ACTUL II

Salonul mic al lui Frontignac. Uşi laterale, uşă în spate.

Scena I

FRONTIGNAC, apoi DOMINIQUE

Frontignac în haină de dimineaţă, intră din dreapta şi cheamă

Dominique!

Dominique, de afară

Domnule!

Frontignac, cheamă din nou

Dominique!

Dominique, de afară

Domnule!

Frontignac

Îl aud răspunzând "Domnule!" Dar nu e de ajuns. (Strigă) Dominique!

Dominique, apărând la uşa din stânga

A sunat cumva domnul?

Frontignac

Acum o oră.

Dominique

Am auzit... Domnul a dormit prost?

Frontignac

Eu... eu... eu... nu e treaba ta. Aştept pe cineva la prânz.

Dominique

O doamnă?

Frontignac

Nu!

Dominique

Un bărbat ?

Frontignac

Nu !

Dominique, surprins

(Un pic înţepat) Ah, domnul are secrete.

Frontignac

Nu este nici femeie, nici bărbat. Un nepot !

Dominique

Domnul glumeşte?

Frontignac

Eu glumesc?

Dominique

Ştiu foarte bine că domnul este orfan ca şi Adam şi incapabil de a fi avut un nepot. Un fin, nu mai spun.

Frontignac, oftând

Mă apreciezi.

Dominique

Domnul vorbeşte serios! O, nu! Deci... nu e în convenţiile noastre.

Frontignac

Spuneţi, domnule Dominique?

Dominique

La naiba! Un stăpân băiat, asta deja nu mai e atât de avantajos! Dacă domnul are fantezia de a fi unchi astăzi... O, nu! Oh, nu, de exemplu!

Frontignac

Dacă crezi că asta mă amuză! Un vlăjgan de nepot care vine la mine din America fără să mă anunţe... Nu pot să fac altceva decât să-l invit la masă şi... îl aştept...

Dominique

Ah, aşa e... În sfârşit... Domnul ar fi putut să mă consulte...

Frontignac

Asta altă dată.

Dominique

Ce să servesc domnului?

Frontignac

Oh, un prânz foarte simplu... Nimic, dacă vrei... Înţelegi, trebuie să-l primesc pe nepotul meu, îl primesc şi atât...

Dominique

Foarte bine... şi vinul?

Frontignac

Micul Beaujolais pe care tocmai l-am îmbuteliat.

Dominique

La naiba, e vin tânăr.

Frontignac

Şi nepotul meu e tânăr. (Se aude clopoţelul sunând) El este, fără îndoială, va deschide uşa.

Dominique

Da, domnule. (În sinea lui) Chiar aveam nevoie de un nepot. (Iese)

Scena II

FRONTIGNAC, apoi DOMINIQUE şi SAVINIEN

Frontignac, singur

Eşti dator familiei, aşa să fie! Să facem lucrurile cum trebuie, dar fără entuziasm.

Dominique, anunţă

Domnul Savinien de Frontignac.

Frontignac

Prânzul!

Dominique

Da, domnule. (Deoparte) De parcă ăsta n-ar fi putut rămâne în America. (Iese)

Savinien, foarte cordial

Bună dimineaţa, unchiule. (Îi dă mâna)

Frontignac, un pic rece

Bună dimineaţa, nepoate. (Către sine) Unchiule, unchiule! Nu-mi place acest nume. Mă îmbătrâneşte.

Savinien

Sper că nu vă deranjez?

Frontignac

Nu!

Savinien

Trebuie să fiţi de acord, unchiule, că recunoaşterea a fost făcută într-un mod foarte original. Nu sunt eu destul de neîndemânatic ca să dau peste două tête-à-tête fermecătoare? Trebuia să mă fi trimis la dracu', nu-i aşa?

Frontignac

Adică...

Savinien

Oh, nu vă jenaţi, şi aţi fi avut dreptate.

Frontignac

Recunosc că la început a avut un efect ciudat asupra mea, ca un duş, dar acum...

Savinien

Acum?

Frontignac

Sunt din nou bine. Se pare chiar că găsirea unui nepot îţi face bine, pentru că simt un apetit furibund.

Savinien

Poftim, ca şi mine. Uite că există similitudine.

Frontignac, cheamă

Dominique!

Dominique, aduce masa

Prânzul domnului.

Frontignac

Ei bine, la masă, nepoate!

Savinien

La masă!

Frontignac, deoparte

Ei bine, arată ca un bon vivant, şi dacă tot urma să am ca moştenitor un nepot, acesta e la fel de bun ca oricare altul.

Savinien, deoparte

Un original, unchiul... dar un om bun în adâncul sufletului.

Frontignac

Deci, de ce nu mi-a spus fratele meu despre căsătoria lui şi naşterea fiului său?

Savinien

La naiba, unchiule, cu greu aş putea să-ţi spun eu însumi.

Frontignac

Aşa este.

Savinien

În sănătatea dumneavoastră, unchiule... (Bea şi face o uşoară grimasă)

Frontignac, pe o parte

Se pare că Beaujolais-ul meu e cam tânăr. (Strigând cu jumătate de voce) Hm! hm! Dominique!

Dominique

Domnule!

Frontignac, cu jumătate de voce

N-ai putea să ne dai ceva mai bun? Un Beaune, de exemplu?

Dominique

Puah, domnule, pentru un nepot?

Frontignac

Da, dar nu m-am gândit la un lucru, îl beau şi eu.

Dominique

E drept, să spunem Beaune.

Savinien, care a auzit

Nu, nu... nu schimbaţi nimic pentru mine, acest vinişor va fi suficient. Nu vreau să vă deranjez.

Frontignac

Cum?

Savinien

Ah, unchiule, numai cu această condiţie mă voi împăca cu dumneata.

Frontignac

Cum, cum?

Savinien

Nu vă cer nimic, nu vreau nimic, v-aţi aranjat viaţa, nu vreau s-o deranjez... Companie dacă-mi permiteţi, jenă niciodată!

Frontignac, deoparte

Îmi place mai mult numele ăsta, mă face să mă simt mai tânăr... (Dominique intră şi pune o altă sticlă pe masă. Tare) În sănătatea nepotului meu! (Îi toarnă un pahar)

Savinien

În sănătatea dumitale. Vinul ăsta e mai bun.

Frontignac

Cred!... Sunt de acord că nu am ajuns la vârsta asta, deşi nu sunt încă o fosilă, fără să fi dobândit anumite obiceiuri de care ar fi neplăcut să mă despart. Totuşi, în prezenţa unor noi îndatoriri...

Savinien

Îndatoriri! Unde?... Nu sunt eu, îmi închipui, cel care vi le aduce. Dacă mai spuneţi un cuvânt despre asta, unchiule, mă înclin în faţa dumitale şi adio!

Frontignac

Ah, dar el e... eşti fermecător! Ei bine, da... te tutuiesc. Nu te deranjează?

Savinien, îi strânse mâna

Sunt încântat!

Frontignac

Şi eu la fel, pentru numele lui Dumnezeu! Dar la ce mă gândeam mai devreme? Acum sunt încântat... Pe cuvânt de onoare! Îmi lipsea... Îmi lipseai.

Savinien

Unchiule!

Frontignac

L-aş fi comandat dinadins să nu fie altfel... Hm! Hm! Dominique?

Dominique

Domnule!

Frontignac

Dominique... du-te şi adu-ne o sticlă de Chambertin.

Dominique

Ce?

Frontignac

Două... dacă răspunzi...

Dominique

Iată! Iată!... (Deoparte) Ce-i cu el? (Iese)

Savinien

Mi se pare, unchiule, că te duci fericit la vale pe fluviu...

Frontignac

Curentul e atât de greu de învins! Şi apoi femeia e o fiinţă atât de fermecătoare, atât de plină de vicii şi defecte... O, asta... le place şi în America?

Savinien

Cu siguranţă!

Frontignac

Ia să vedem. Ai observat că o femeie împrumută trei sferturi din farmecul ei de la mediul în care este plasată? Cele de douăzeci de ani vor să fie iubite în plină zi, cele de treizeci la lumină şi cele de patruzeci noaptea. Blonda cere să fie adorată într-un oratoriu tapiţat cu damasc albastru, bruneta într-un sanctuar căptuşit cu damasc galben... Deci, dincolo de această uşă, la dreapta şi la stânga, templele cerute.

Savinien

Oh! oh!...

Frontignac

Râzi cât vrei, dar dacă mi s-ar oferi douăzeci de mii de franci ca să părăsesc acest apartament, aş refuza.

Dominique, intră

Chambertinul cerut.

Savinien

E bun Chambertinul unchiului meu...

Frontignac

Sigur că da... şi acum o ţigară de foi...

Savinien

Nu! Poftim! Încearcă-le pe ăstea!

Frontignac

Excelente!

Savinien

Ei bine, unchiule, am adus două lădiţe pentru tine.

Frontignac

Eşti pus pe glume! Nu mă cunoşti... Dar pălăvrăgesc de-o oră, când ar trebui să vorbesc despre tine, despre planurile tale. Hai să vedem ce faci...

Savinien

Ce trebuie pentru a câştiga optsprezece sute de franci pe an.

Frontignac

Trebuie să tragi din greu. Aş vrea să fac ceva pentru tine...

Savinien

La naiba, unchiule, am convenit să nu vorbim despre asta. Nu te-am căutat, nu te-am găsit!

Frontignac

Nu se va spune...

Savinien

Uite, unchiule, dacă îţi refuz banii, dovedeşti că îmi faci un mare serviciu.

Frontignac

Vorbeşte... şi repede.

Savinien

E o tânără!

Frontignac

Pe care o iubeşti... şi care te iubeşte... perfect... o luăm.

Savinien

Adică...

Frontignac

O luăm... Budoarul albastru sau cel galben?

Savinien

Înainte de a face asta, aş prefera să încerc o altă cale... Aş vrea să mă căsătoresc cu ea.

Frontignac, scandalizat

Să te căsătoreşti cu ea? Tu! Un american, un tânăr, un tip plin de viaţă. Ajungi la motivul bun.

Savinien

În America nu cunoaştem altele.

Frontignac

Urmează şcoala mea, o să te învăţ altele.

Savinien

Nu, unchiule, niciodată... Sunt îndrăgostit nebuneşte, de altfel.

Frontignac

Un motiv în plus pentru a face lucruri prosteşti.

Savinien

Prosteşti? Oh, orice vrei... dar... dar... cum spui tu... pentru un motiv bun.

Frontignac

Cel puţin, e original. Cu toate acestea, voi păstra tăcerea. Spune-mi ce serviciu doreşti de la mine.

Savinien

Îl cunoştii pe unchiul lui Madeleine... domnul Carbonnel?

Frontignac

Da, îl cunosc!... un bătrân poznaş ca şi mine... Locuieşte chiar în casa asta, la etajul de deasupra... Savinien...

Savinien

Unchiule!

Frontignac

S-a hotărât. O dată, de două ori, de trei ori, fără regrete.

Savinien

Nu !

Frontignac

Adjudecat! (Către Dominique) Roagă-l pe domnul Carbonnel să intre pe la mine acasă când coboară. (Dominique iese)

Savinien

Ce vrei să faci?

Frontignac

La naiba, s-o cer pentru tine. Te retragi? Îţi vine mintea la cap? Nu! Atunci lasă-mă s-o fac în felul meu.

Savinien

Dacă ai compromite...

Frontignac

O aventură niciodată! ... femeile tale, nu zic.

Scena III

FRONTIGNAC, SAVINIEN, CARBONNEL

Carbonnel

Ai trimis după mine. Eh! Dar e nepotul tău din America, un băiat fermecător.

Savinien

Domnule!

Frontignac

Crezi?

Carbonnel

Cu siguranţă că da!

Frontignac

Gândeşte-te bine la răspunsul tău! Tocmai ai spus despre nepotul meu Savinien: băiat fermecător. Nu vreau să te iau drept un trădător. Priveşte... (Către Savinien) Întoarce-te! Acolo! Mergi un pic.

Savinien

Dar...

Frontignac

Nu mai ştii să mergi? Fă câţiva paşi, apoi întoarce-te...

Carbonnel

Ah, asta?

Frontignac

Îţi menţii părerea?

Carbonnel

Ce părere?

Frontignac

Că este fermecător.

Carbonnel

Desigur.

Frontignac

Vezi cum e construit, un Frontignac adevărat... întors din America. Piept lat, stomac bun, picioare bune, 32 de dinţi, nimic mai mult.

Carbonnel

E de vânzare?

Frontignac

Exact! (Către Savinien) Poţi să te aşezi. (Către Carbonnel) Am onoarea de a vă cere, în numele nepotului meu Savinien de Frontignac, mâna domnişoarei Madeleine, nepoata dumneavoastră.

Carbonnel

Ah bah!

Savinien

Unchiule!

Frontignac

Ei bine?

Carbonnel

Dar...

Frontignac

Eşti de acord? Perfect! Nu mă aşteptam la mai puţin de la un vechi prieten. Savinien, îmbrăţişează-l pe noul tău unchi.

Savinien

Oare e adevărat?

Carbonnel

Dă-mi voie, dă-mi voie, tinere.

Frontignac

Cum?

Carbonnel

Ce naiba?

Frontignac

Ce altceva?

Carbonnel

Lasă-mă să respir.

Frontignac

Respiră. Ai terminat?

Carbonnel

Ai un fel de a cere oamenilor mâna nepoatei lor...

Frontignac

E un mod corect; dar să nu se spună că am folosit violenţa cu tine... Vorbeşte, dar vorbeşte repede.

Carbonnel

Mai întâi de toate, unde a cunoscut-o domnul Savinien pe Madeleine?

Frontignac

În Le Havre. După aceea?

Carbonnel

După... După... E adevărat că e un băiat fermecător, repet.

Frontignac

De acord.

Carbonnel

Ei bine... Da, nu voi nega. Îmi place de el, e nepotul tău!

Frontignac

Savinien, îmbrăţişează...

Savinien

Ah, domnule...

Frontignac, către Savinien

Acum du-te la Carbonnel, întreabă de domnişoara Madeleine, spune-i că are cel mai bun unchi, un unchi incredibil, şi adu-o aici; cel puţin să-mi sărut nepoata... La naiba, mi se cuvine. (Savinien iese grăbit prin spate)

Carbonnel

Ce spune! Ce spune? Dar nu! Dar nu! Cum faci tu afaceri?

Frontignac

La naiba... copiii ăştia se grăbesc să fie fericiţi.

Carbonnel

Haide, dacă asta îi face fericiţi, acum e vorba doar de a rezolva problema interesului.

Frontignac

Oh, chiar este necesar? Ei se iubesc şi nu cer mai mult.

Carbonnel

Deci trebuie ca noi să fim rezonabili pentru ei. Nepoata mea nu are o mare avere, doar o mică fermă în Normandia. Şi nepotul tău?

Frontignac

Savinien... nu are nimic.

Carbonnel

Nu!

Frontignac

Eu zic că n-are nimic, la naiba! Dar ne oprim la asemenea mizerii! Deci n-ai iubit niciodată, Carbonnel?

Carbonnel

Nu e vorba de mine, ci de Madeleine, şi asta schimbă total problema.

Frontignac

Ei bine, dar, la urma urmei, nu sunt eu aici?

Carbonnel

Ce-i dai nepotului tău?

Frontignac

Ah, la naiba, mă gândesc la asta... Nu deţin nimic... Mi-am pus toate bunurile în renta viageră...

Carbonnel

Ce spui?

Frontignac

O idee frumoasă pe care am avut-o... bietul meu Savinien! Bătrân egoist ce sunt!... La naiba!... Nu mă aşteptam la asta!

Carbonnel

Oh, oh, dar atunci...

Frontignac

Stai liniştit... Dacă nu mai am nici un capital... am nişte venituri şi intenţionez să împart renta cu Savinien.

Carbonnel

Cât timp eşti aici, bine; dar după ce...

Frontignac

Nu-ţi fă griji. Nu am nici cea mai mică dorinţă...

Scena IV

Acelaşi, SAVINIEN, care o aduce pe MADELEINE

Savinien

Draga mea Madeleine, să îi mulţumim acestui excelent unchi.

Carbonnel

Nu are rost... totul s-a rupt!

Frontignac

Ce!

Madeleine

Unchiule!

Carbonnel

Îmi retrag consimţământul.

Savinien

Domnule! Ah, biata mea Madeleine. (O sărută)

Carbonnel

Vreţi să nu o mai sărutaţi pe nepoata mea?... S-a văzut vreodată...

Frontignac

Carbonnel! Cum, lacrimile astea nu te ating...

Madeleine

Niciodată nu mă voi consola!

Savinien

O să mor din cauza asta. (O sărută pe Madeleine)

Carbonnel, îi desparte

Nu respectă nimic, americanul! La naiba, e prea tare!.... Treceţi mai departe, dragul meu domn, dacă vă face plăcere, dar nu o veţi avea pe nepoata mea. (Carbonnel şi Madeleine pleacă)

Scena V

FRONTIGNAC, SAVINIEN

Frontignac

O să mi-o plăteşti, ticălos bătrân!

Savinien

Dar, unchiule, vrei să-mi spui care este cauza acestei schimbări atât de bruşte? Acum un sfert de oră, domnul Carbonnel consimţea la această căsătorie, iar acum îmi refuză orice speranţă?

Frontignac

E un animal!

Savinien

Cine ar fi putut provoca o schimbare atât de bruscă?

Frontignac

Cine? Ei bine, nu ştiu!

Savinien

Chiar aşa, unchiule?

Frontignac

Pe cuvânt. Ei bine, nu mă îndoiesc.

Savinien

Şi este?...

Frontignac

Ascultă, Savinien, n-o să fii supărat pe mine. În primul rând, nu puteam să-mi închipui că va apărea un nepot... un nepot pe care-l plac, pe care-l iubesc... Astăzi, îţi jur că-mi pare foarte rău... şi că, dacă ar fi s-o fac din nou... dar ce vrei?... e prea târziu...

Savinien

Dar totuşi, unchiule...

Frontignac

Ei bine! Savinien, sunt un mare egoist.

Savinien.

Aşa e...

Frontignac

Savinien, nu te vei supăra pe mine?

Savinien

Nu! Nu... de o mie de ori nu!

Frontignac

Ei bine, eu mi-am pus toată averea într-o rentă viageră. Vezi tu, dacă aş fi putut ghici...

Savinien

Dar unchiule... de ce să-ţi ceri scuze?... Nu eşti tu stăpânul?...

Frontignac

Ştiu, ştiu; dar nu e mai puţin greu, într-un moment în care un mic sacrificiu ar fi putut să-ţi asigure fericirea, să nu poţi face nimic, absolut nimic... Am treizeci de mii de livre venit, dar le vor îngropa odată cu mine.

Savinien

Excelentă idee... O să vă ţină de cald...

Frontignac

Ce, nu eşti supărat pe mine?

Savinien

Îţi cer doar afecţiunea, asta e tot.

Frontignac

De ce nu-i mulţumit Carbonnel cu asta?

Savinien

Înţeleg!

Frontignac

Nu-i nimic, băiete. Ceea ce tocmai mi-ai spus, vezi tu... n-am să uit. Mai întâi vom începe prin a împărţi, apoi va trebui să găsesc o cale de a te face să te căsătoreşti cu Madeleine.

Savinien

Încă mai speri?

Frontignac

Dacă mai sper? Eu cred că da! E fermecătoare, fetiţa asta! Uite, lasă-mă acum, mă duc să mă consult cu avocatul meu şi sper să pot să-ţi dau o veste bună înainte de ora două. Serios, nu eşti supărat pe mine?

Savinien

Eşti cel mai bun unchi din lume... La revedere, unchiule.

Frontignac

În două ore... şi mult noroc! (Savinien pleacă)

Scena VI

FRONTIGNAC, apoi DOMINIQUE

Frontignac, singur

Să mă ia naiba dacă ştiu cum o să reuşesc... Cine mi-ar fi spus ieri că astăzi, eu, bătrânul egoist care nu s-a gândit niciodată decât la sine însuşi, voi rupe cu toate tradiţiile vieţii mele, îmi voi da creierul peste cap pentru un omuleţ pe care abia îl cunosc. Ah! asta m-a uimit grozav... Familia! Râd de asta, da, proştii... E o prostie, dacă vreţi, dar îl iubesc pe acest micuţ!... Şi vom vedea!... Dominique! Dominique.

Dominique, intră

Domnul mă cheamă?

Frontignac

Mă voi îmbrăca pentru a ieşi...

Dominique

E abia amiază...

Frontignac

Te deranjează?

Dominique

La naiba! Domnule, am intrat în casa unui băiat, iar acum sunt în casa unui familist... E neplăcut...

Frontignac

Bun! Altă dată o să vă consult, domnule Dominique. Între timp, pălăria mea...

Dominique, aducând o pălărie gri

Poftiţi, domnule!

Frontignac.

O pălărie gri când plouă. Glumeşti... Dă-mi o pălărie neagră...

Dominique

Domnul ştie bine că nu mai are. Ultima pe care a purtat-o timp de aproape o lună, am vândut-o...

Frontignac

Hai... bine!

Dominique

Ca şi hainele, mănuşile şi cravatele... De obicei, stăpânii le lasă ceva servitorilor lor prin testament. Domnul şi-a pus toate bunurile într-o rentă viageră...

Frontignac

Odios, dar logic! (Către Dominique) Altă dată, vom vorbi despre asta, meştere Dominique, vom mai vorbi despre asta. (Pleacă)

Scena VII

DOMINIQUE, apoi MARCANDIER

Dominique, singură

Toţi flăcăii ăştia bătrâni nu se gândesc decât la ei înşişi. Egoişti... N-aveam nevoie de acest nepot din America. E o ţară frumoasă, de ce nu a rămas acolo?

Marcandier intră

Domnul Frontignac e acasă?

Dominique

Ah, bunul domn Marcandier, nu-i rău, dar dumneavoastră?

Marcandier

Foarte bine, mulţumesc! Şi stăpânul tău?

Dominique

Se aranjează.

Marcandier

Nu-l deranjez, am timp să aştept. (Deoparte) Şi nu m-ar deranja să obţin nişte informaţii. (Tare) Ce mai face dragul de Frontignac?

Dominique

Nu prea rău, dar dumneavoastră?

Marcandier

O, cu atât mai bine, cu atât mai bine! Se oboseşte?

Dominique

Nici vorbă!

Marcandier

Cu atât mai bine! Ar trebui să aibă grijă de el, suntem cu toţii muritori.

Dominique

Să aibă grijă de el însuşi, să fim serioşi. Numai vederea unui doctor ar fi suficientă ca să i se facă rău.

Marcandier

Cine vorbeşte despre un doctor? Trebuie să se vindece fără ca să ştie, printr-o alimentaţie sănătoasă şi fortifiantă. Poartă flanelă?

Dominique

Păi da!

Marcandier

Foarte bine! Flanela este o invenţie a Facultăţii pentru a mări lista vizitelor sale. Irita pielea şi dă reumatism.

Dominique

Ah!

Marcandier

Când vine seara acasă, obosit şi răcit, trebuie să ia vreun tonic?

Dominique

Nu !

Marcandier

Ce imprudenţă! În acest caz nimic nu se compară cu un păhărel de absint pentru a readuce căldura şi a pune sângele în mişcare.

Dominique

Oh, chiar aşa?

Marcandier

Toată lumea îţi va spune asta cu excepţia, bineînţeles, a doctorilor; pentru ei nu ar fi bine.

Dominique

E bine de ştiut. (Deoparte) Voi încerca remediul pe mine. (Tare) Să nu uităm nimic. Am spus fără flanelă...

Marcandier

Niciodată flanelă!

Dominique

Şi un păhărel de absint în fiecare seară.

Marcandier

Nu prea mic! Poţi chiar să adaugi unul în fiecare dimineaţă.

Dominique

Perfect! Hai să fie două!

Marcandier

Dacă i s-ar întâmpla ceva lui Frontignac, nu m-aş putea consola niciodată!

Dominique

Ah, domnul este foarte fericit să aibă un prieten atât de sincer şi de devotat!

Mercandier

Şi un servitor atât de luminat şi de inteligent!

Dominique

Ah, iată-l pe domnul!

Marcandier

Tăcere asupra tot ce am spus.

Dominique

Cred. (Iese)

Scena VIII

MARCANDIER, FRONTIGNAC.

Frontignac, venind dinspre dreapta

Domnule Marcandier!

Marcandier, deoparte

O să umilească Pont-Neuf! Dar răbdare, răbdare! (Tare) Dragă domnule Frontignac, sper că nu vă deranjez?

Frontignac

Voiam să ies, dar nu mă grăbesc.

Marcandier

Vă aduc venitul trimestrial.

Frontignac

Exact ca un creditor.

Marcandier

Fără reproşuri, de zece ani încoace.

Frontignac

Fără reproşuri e foarte bine.

Marcandier

Peste cinci ani voi începe să pierd, iar peste zece voi fi ruinat.

Frontignac, neîncrezător

Oh, oh!

Marcandier

E aşa cum vă spun.

Frontignac

Atunci nu văd decât o singură cale de ieşire, şi anume să mă pândiţi la margine de codru.

Marcandier

Justiţie?

Frontignac

Prea corect! Dumneavoastră vedeţi lucrurile dinspre partea pozitivă, domnule Marcandier.

Marcandier

Obiceiul de a face afaceri. Oricum, o să-mi amintesc mult timp de nebunia pe care am făcut-o.

Frontignac, deoparte

Oh! O idee! O, da! Cum de nu m-am gândit imediat la ea! (Tare) Deci regretaţi contractul nostru, domnule Marcandier!

Marcandier

O, da!

Frontignac

Deci, dacă v-aş propune să-l rupeţi?

Marcandier

Hm, ce spuneţi?

Frontignac

V-ar conveni?

Marcandier

El o cere!... Dar uită-te la tine, nenorocitule!

Frontignac

Asta e. Am neapărat nevoie de bani, bani gheaţă.

Marcandier, deoparte

Ah, are neapărat...

Frontignac

Aşa că, dacă vreţi, îmi daţi înapoi capitalul, iar eu vă voi elibera de renta viageră.

Marcandier

Vai, vai, cum continui! Cei 300.000 de franci ai dumneavoastră... Dar aici îmi oferiţi un târg pentru fraieri.

Frontignac

Pentru mine, o ştiu bine!

Marcandier

Pentru dumneavoastră! Vă place să râdeţi! Deja nu mai arătaţi atât de bine, dragul meu domn.

Frontignac

Ce vreţi să spuneţi?

Marcandier

De la o zi la alta, pot avea speranţe.

Frontignac

Vreţi să tăceţi, vă rog? Dacă dumneavoastră credeţi că ceea ce-mi spuneţi e o veste bună...

Marcandier

În sfârşit, este cert faptul că contractul nostru este vechi de zece ani şi că, în consecinţă, dumneavoastră sunteţi cu zece ani mai bătrân decât în ziua în care l-aţi semnat.

Frontignac

Deci refuzaţi?

Marcandier

N-am spus asta. (Către sine) Are neapărat nevoie. (Tare) Dar e corect ca preţul să sufere o anume reducere.

Frontignac

Ce reducere?

Marcandier

Două sute, în loc de trei sute; vă convine?

Frontignac

Două sute, aşa să fie!

Marcandier, pe o parte

A acceptat foarte repede. Am oferit prea mult; dar oricum, construit cum e el, risc mult.

Frontignac

Ne-am înţeles. Ce trebuie să facem?

Marcandier

O să facem aici un document provizoriu.

Frontignac se ridică

Sunt pene şi hârtie.

Scena IX

Aceiaşi, apoi DOMINIQUE

Frontignac, pe ascuns

Este o afacere rezolvată, asta va schimba puţin modul meu de viaţă. Dar, ah! Savinien este un băiat bun!

Dominique, intrând misterios

Domnule!

Frontignac, în şoaptă

Ce este?

Dominique

O femeie! Budoarul albastru!

Frontignac

O blondă!

Dominique

O necunoscută!

Frontignac, către Marcandier

Uite, bunul meu prieten, treceţi în biblioteca mea, acolo veţi fi mai liniştit. O să dureze mult timp?

Marcandier

Doamne!

Frontignac

Bine, o să mă alătur dumneavoastră. Tu, Dominique, condu-l şi instalează-l pe acest bun domn Marcandier. (În şoaptă) Şi apoi nu sunt disponibil pentru nimeni!

Dominique, în şoaptă

Am înţeles. (Deoparte) Mi-au schimbat stăpânul, dar l-am regăsit. (Iese cu Marcandier spre dreapta. Antonia intră din partea stângă)

Scena X

FRONTIGNAC, ANTONIA

Antonia

Domnule!

Frontignac

Ah! Aici, la mine! Vă mulţumesc!

Antonia

Nu-mi mulţumiţi înainte de a cunoaşte motivul vizitei mele.

Frontignac

Nu-mi spuneţi nimic, nu vreau să ştiu nimic. Sunteţi aici, am fericirea să vă privesc, să vă spun că vă iubesc. Ce mai am nevoie?

Antonia

Cu toate acestea, o astfel de abordare ...

Frontignac

Nu o voi uita niciodată. În final ea va fi mişcată de dragostea mea.

Antonia

Înainte de toate, promiteţi-mi ...

Frontignac

Misterul! Oh! Doamnă, din toată inima, sunt atât de fericit!

Antonia

Domnule, un astfel de limbaj! Vă înşelaţi cu totul în privinţa scopului acestei vizite. Vă rog să mă ascultaţi.

Frontignac

Vorbiţi, doamna!

Antonia

Am fost un pic cam lejeră cu dumneavoastră... mă învinovăţesc.

Frontignac

Numai dumneavoastră, doamnă, vă puteţi acuza, pentru că eu...

Antonia

V-am scris.

Frontignac

O scrisoare, doamnă, una singură!... trimiţându-mi douăzeci şi cinci de bilete de concert. (Deoparte) 500 de franci!

Antonia

Exact, o scrisoare foarte inocentă.

Frontignac

Prea inocentă!

Antonia

Dar al cărei post-scriptum m-ar putea compromite, dacă ar cădea în mâinile lui Roquamor. Soţul meu este gelos,

suspicios. Am convingerea că mă supraveghează, că mă spionează.

Frontignac

Eh! El vă insultă astfel şi nu vă răzbunaţi? Oh! Nu îndepărtaţi această mână adorabilă, această primă pagină a unei cărţi atât de agreabil de răsfoit.

Antonia

Nu răsfoiţi, domnule, vă rog. Ei bine, această scrisoare, vin să v-o cer înapoi.

Frontignac

Niciodată, doamnă, niciodată! (Deoparte) Mă costă destul de mult!

Antonia

Mă adresez unui om galant.

Frontignac

Şi credeţi că aţi spus totul când aţi spus asta. Această scrisoare care poartă urma săruturilor mele, această scrisoare pe care o citesc în fiecare zi. (Deoparte) Unde dracu am înghesuit-o? (Tare) Această scrisoare, singura mea consolare în singurătatea mea, sângele meu, viaţa mea... aveţi curajul să mi-o cereţi înapoi?

Antonia

Calm!

Frontignac

Antonia!

Antonia

Domnule!

Frontignac

Mi-am spus: într-o zi, va avea milă de acest bărbat care nu-i cere nimic, pentru că nu vă cer nimic... (O sărută) Din acestă dragoste timidă, din acest devotament tăcut. (O sărută) Şi acum veniţi să-mi cereţi această scrisoare. (Deoparte) Să mă ia naiba dacă ştiu unde este.

Antonia

Stanislas!

Frontignac

Antonia! (Se prăbuşeşte la picioarele ei)

Roquamor, de afară

Intru, ţi-am spus!

Antonia

Vocea soţului meu!

Frontignac, ridicându-se

El? La naiba! Nu mi s-a spus cumva că e feroce?

Antonia

M-a urmărit. Sunt pierdută.

Frontignac.

Ah, la dracu!

Antonia

Ah! O idee! Fiţi calm şi spuneţi ca mine!

Scena XI

Aceiaşi, ROQUAMOR

Roquamor, apărând în fundal

Nu m-am înşelat!

Antonia, către Frontignac

Vă voi întreba doar dacă şemineele nu afumă.

Frontignac

Şemineele, spuneţi?

Roquamor, deoparte

Şemineele! (Tare) Doamnă...

Antonia, simulând uimirea

Dumneavoastră! Ce întâlnire fericită!

Frontignac, deoparte

Ce spune ea?

Roquamor

Ce?

Antonia

O să-mi spuneţi părerea dumneavoastră.

Roquamor

Părerea mea! Când vă găsesc aici, e clară părerea mea.

Antonia

Ei bine, vizitez acest apartament, este de închiriat, şi deoarece ne mutăm...

Frontignac, deoparte

Cum de închiriat? (Şoptit) Dar, dar, permiteţi.

Antonia

Păstraţi-vă calmul şi spuneţi ca mine; vreţi să mă pierdeţi?

Frontignac

Nu, dar...

Roquamor, suspicios

Ah, acest apartament este de închiriat şi de aceea...

Antonia, naivă

Şi de ce vreţi să-mi fie prieten?

Frontignac

Este corect! De ce ar fi... (Deoparte) Foarte inteligentă, Antonia.

Roquamor

Aşadar, acest apartament este...

Antonia

Frumos: opt ferestre către stradă; opt, nu-i aşa?

Frontignac

Într-adevăr, opt.

Antonia

Nicio cameră nu este izolată; salon mare şi mic, budoar, bibliotecă, trei dormitoare, cabinet de toaletă, nu-i aşa?

Frontignac

De toaletă, perfect... şi altele...

Antonia

Două beciuri, nu-i aşa?

Frontignac

Două, perfect. Ah, stai, o să vizităm beciurile, nu-i aşa?

Roquamor

Nu e nevoie, le cunosc. Cunosc apartamentul, cunosc proprietarul.

Frontignac

Carbonnel, prietenul meu Carbonnel.

Roquamor

Prietenul nostru Carbonnel; dar ştiu şi preţul.

Frontignac

Ah, da, cinci mii de franci!

Antonia

Pe care domnul Frontignac îl reduce la două mii până la sfârşitul contractului său.

Frontignac

Ce?

Antonia

Deoarece este obligat să se mute.

Roquamor

Ah, aţi scăzut la două mii.

Frontignac

Eu? eu... (Deoparte) Ah, prea inteligentă, Antonia.

Roquamor

În acest caz, îmi convine.

Frontignac

Doar, ah, doar, trebuie să recunoaştem că şemineele fumegă.

Roquamor

Un detaliu!

Antonia

Un detaliu!

Frontignac, dezorientat

Un detaliu? La naiba! Doamne... un detaliu. (Deoparte) Ah, dar Antonia este prea puternică.

(Marcandier reintră)

Scena XII

Aceiaşi, MARCANDIER

Roquamor

Dar de ce trebuie să părăsiţi acest apartament?

Frontignac

Sunt forţat... sunt forţat fără sa fiu. E adevărat, mai am îndoieli.

Roquamor, suspicios

Dar atunci...

Antonia

Imposibil! Deoarece sunteţi bolnav.

Frontignac

Sunt...

Antonia, în şoaptă

M-ar ucide!

Roquamor

Sunteţi bolnav?

Frontignac

Ah, din păcate!

Marcandier, deoparte

Hai să vedem!

Frontignac

Periculos!

Antonia

La plămâni, la bronhii! Este timpul să respiraţi aerul din sud.

Marcandier, deoparte

M-ar fi înfundat!

Frontignac, sufocat

Dar... dar... La naiba...

Antonia, în şoaptă

Tuşeşte, se îndoieşte. Oh, tuşeşte!

Frontignac

Să... Ah! (Tuşeşte)

Antonia

Aşa! Aşa!

Roquamor

Bietul domn Frontignac!

Marcandier, deoparte, eschivându-se

Să aşteptăm căderea frunzelor.

Antonia

Un pahar cu apa!

Roquamor, lovindu-l pe spate

Apă de flori de portocal!

Frontignac, deoparte

Tuşesc de-adevăratelea... furia... mă sufoc... mă gâtui. (Cortina)

ACTUL III

Acelaşi decor ca în actul doi.

Scena I

DOMINIQUE singură, apoi SAVINIEN

Dominique

Cum s-a schimbat într-o săptămână, sărmanul meu stăpân, e nepotrivit! Nu mai vorbeşte decât despre viaţa de familie, linişte şi ordine. Mă umileşte. De aceea îl voi lăsa! Aş dori să am la fel de multe monede de o sută de parale cât îi voi da următoarele opt zile ale sale. Ah, bun, uite-l pe celălalt!

Savinien, intrând

Unchiul meu? Unde este unchiul meu?

Dominique

Trebuie să spună rugăciuni, mă duc să-l caut. (Iese)

Savinien, singur

Această sărmană doamnă Roquamor m-a emoţionat. „Voi face orice doriţi, mi-a spus ea, dar aduceţi-mi acea scrisoare. Oh, acea scrisoare!" Avea lacrimi în ochi.

Doamne, am strâns-o la piept ca pe o pâine, cât am putut. Foarte merituoasă această biată doamnă.

Scena II

SAVINIEN, FRONTIGNAC

Frontignac

Ah, iată-l pe puşti.

Savinien

Unchiule, doamna Roquamor este la portar şi m-a rugat să-i aduc scrisoarea ei, neîndrăznind să vină să v-o ceară personal.

Frontignac

Nu îndrăzneşte? Slavă Domnului! Suntem liniştiţi acum. În ceea ce priveşte scrisoarea ei, am ars-o.

Savinien

Dar...

Frontignac

Nimic! Ea mă face să freamăt. Nu vreau să o văd, nu vreau să vorbesc despre ea, nu vreau să mă gândesc la ea. E la portar? Să rămână la portar. Ah, portarul are noroc. Nu ştie cât de mult se va distra în curând. Soţul ei trebuie

că o pândeşte la colţul străzii. Pariez că ea îl face să se mute pe portar.

Savinien

Ah, dar, unchiule...

Frontignac

Nu, nu ştii, nu poţi ştii! Te rog, nu-mi mai vorbi niciodată despre doamna Roquamor.

Savinien

Trebuie să-ţi spun că, în esenţă, mi-e complet indiferent.

Frontignac

În acest caz, nici un cuvânt în plus,şi spune-mi, cum stai cu iubirea ta?

Savinien

Merge bine, doar că domnul Carbonnel m-a dat afară şi de săptămâna trecută nu am putut schimba niciun cuvânt cu Madeleine.

Frontignac

Ei bine! am corespondat pentru tine ... Priveşte! (Merge la fereastra din spate şi ia un ghem de lână din care atârnă un fir lung)

Savinien

Ce-i asta?

Frontignac

Mica poştă. (Exclamând) Ah!

Savinien

Ce?

Frontignac

Eram sigur, uită-te la colţul străzii. Nu îl recunoşti? Roquamor! Stă de pază!

Savinien

Să nu ne mai gândim la asta. Hai, unchiule. Ai spus singur că nu mai vrei să te gândeşti la doamna Roquamor.

Frontignac

Nu mă gândesc la ea. Mă gândesc la portar. Ah! cum se va distra mai târziu.

Savinien

Foarte bine, foarte bine! Dar această mică poştă ce este? Nu înţeleg.

Frontignac

Ei bine, ieri fumam melancolic la această fereastră unul dintre excelentele tale trabucuri, gândindu-mă la un anume fir de păr gri pe care Dominique a crezut că l-a descoperit la tâmplele mele dimineaţă, când aud un mic strigăt. Îmi ridic capul şi o văd pe Madeleine care tocmai lăsase să cadă un fir de lână. Prind din zbor firul, scriu în grabă pe o bucată de hârtie: „Doamnă, nepotul meu se usucă de dragoste pentru dumneavoastră; dacă nu îi răspundeţi, îl cunosc bine, e omul care îşi va zbura creierii." Leg bileţelul de ghemul de lână, fac semn, firul se ridică, luând declaraţia ta. O clipă mai târziu coboară din nou, aducând răspunsul. Uite, aici este! (Îi dă o scrisoare pe care o scoate din buzunar) „Domnul Savinien să nu zboare nimic, nu iubesc şi nu voi iubi niciodată pe altcineva decât pe el." Nu-i aşa că este fermecător? Ei?

Savinien, sărutând scrisoarea

Draga de Madeleine!

Frontignac

De atunci calea a fost cunoscută. Încă de ieri am schimbat o mie de declaraţii, unele mai incendiare decât celelalte, să vină pompierii, nu alta... Uite, dacă vrei să te îmbeţi în scrisul ei furnică, iată ticălosule, iată! (Îi dă un pachet de scrisori.)

Savinien, sărutându-le cu entuziasm

Oh, fericirea!

Frontignac, privindu-l

Oh, tinereţea! tinereţea! cât de frumoasă este! Şi atât de uşor de mulţumit! Niciodată nu s-a inventat nimic şi niciodată nu se va inventa nimic mai bun.

Savinien

Oh, unchiule! Dacă eu însumi...?

Frontignac

Desigur. Scrie, Savinien, şi fii pasional, fii elocvent.

Savinien, după ce a scris

Gata.

Frontignac

I-ai spus: te iubesc?

Savinien

De trei ori.

Frontignac

Foarte bine! Şi că unchiul ei este un tiran?

Savinien

Mereu.

Frontignac

Foarte bine. (Leagă scrisoarea de ghem şi fredonează)

Într-o curte întunecată...

Savinien

Ce cânţi acolo?

Frontignac

E semnalul. Vezi? (Ghemul se ridică) Acum aşteptăm răspunsul.

Savinien, luându-i mâna

Ah, unchiule! Ce idee bună am avut să te regăsesc.

Frontignac

M-ai regăsit!... Te-am regăsit şi eu.

Savinien

Dacă ar trebui să renunţ astăzi la cea pe care o iubesc, aş face o nebunie.

Frontignac

Ce anume?

Savinien

Un lucru riscant, dar decisiv.

Frontignac

Nu-i nevoie, uite răspunsul. Ah! lasă-măpe mine. (Ia biletul legat de ghem) Hai! Să degustăm, să savurăm, Savinien, să savurăm, prietene!

Savinien

Mulţumiri.

Frontignac, mirosind biletul

Ce parfum! Adulmecă asta, miroase minunat.

Savinien

Unchiule! Mă faci să mor!

Frontignac

Ei bine, să citim! (Citeşte) “Te-am recunoscut...” Te tutuieşte. "Don Juan nepotrivit.” Ce?

Savinien

Ce?

Frontignac

“Dar nu poţi prinde un vulpoi bătrân ca prietenul tău... Carbonnel.” Ah! bătrânul ticălos! Ne-a prins, bietul meu Savinien. Ce vrei! Ne-a prins. (Mirosind biletul şi făcând o grimasă) Ce iluzie este asta! Miroase a tutun.

Savinien

Ce-i de făcut?

Frontignac

Pe cinstea mea, iţi mărturisesc că sacul meu este gol.

Savinien

Atunci, să trecem la lucruri serioase.

Frontignac

Ce lucruri serioase?

Savinien, pentru sine

Nu este decât această soluţie, cu atât mai rău!

Frontignac

Ce soluţie?

Vocea lui Carbonnel, de afară

Unde e farsorul ăla bătrân?

Frontignac

Carbonnel.

Savinien

Nicio ezitare, ţine-l ocupat doar o clipă, dar ţine-l bine!
(Iese în lateral ca un nebun)

Frontignac

Ce are?

Scena III

FRONTIGNAC, CARBONNEL

Carbonnel, cu un ton plin de bună dispoziţie

Ei bine, bătrâne băgăreţ, mereu ai un truc în mânecă. Ora odihnei nu va suna deci niciodată pentru tine? Acum arunci declaraţii pe ferestre şi inventezi sfori electrice.

Frontignac

Prietene, fac asta pentru un motiv bun. Nu îţi poţi imagina cât de multe motive bune avem!

Carbonnel

Vrei neapărat să mă iei drept un tutore de comedie, un omuleţ de turtă dulce.

Frontignac, îndignat

De turtă dulce! Eu, vechiul tău prieten! Eşti dur!

Carbonnel

Şi asta pentru că nepotul tău se întoarce din America. Pe vremuri, unchii erau cei care se întorceau de acolo, garnisiţi cu aur.

Frontignac

Ei bine, da, recunosc că am greşit... că nu am reuşit. Dar ce să faci? M-am săturat de toate aceste manevre diabolice care îmi perturbă existenţa şi tulbură funcţiile stomacului meu. Trebuie ca asta să se încheie, Savinien trebuie să se căsătorească cu Madeleine.

Carbonnel, cu un ton rece

Este şi părerea mea.

Frontignac, uimit

Ce spui?

Carbonnel

Spun! Este şi părerea mea.

Frontignac

Dar atunci totul este bine! M-am gândit că mi l-au schimbat pe Carbonnel... Îl găsesc din nou pe acel bun, acel excelent Carbonnel. Când va fi nunta?

Carbonnel

Oh! nu aşa de repede, am condiţiile mele.

Frontignac

E mai mult decât corect. Să vedem condiţiile.

Carbonnel

Are nepotul tău altceva decât cei 1.800 de franci de la biroul lui?

Frontignac

Da.

Carbonnel

Ce?

Frontignac

Binecuvântarea mea.

Carbonnel

Speri să rupi contractul cu Marcandier?

Frontignac

Da!

Carbonnel

Când?

Frontignac

La moartea mea!

Carbonnel

Să trecem peste asta!

Frontignac

Până acum, condiţiile mi se par destul de blânde.

Carbonnel

Frontignac!

Frontignac

Bunul meu Carbonnel.

Carbonnel

Ştii de asigurările de viaţă?

Frontignac

Numai după renume, cred că te fac să mori tânăr.

Carbonnel

Dimpotrivă! Te fac să trăieşti foarte mult timp. Ascultă-mă. Am spus şi îţi repet că, având puţine bunuri, este absolut necesar ca nepotul tău să aibă, dacă nu un capital dobândit, măcar speranţe.

Frontignac

Speranţe! Nu puteai folosi un termen mai vesel!

Carbonnel

Ei bine, asigurarea în caz de deces îţi oferă mijloacele de a îndeplini condiţia. Urmăreşte raţionamentul meu.

Frontignac

Cu plăcere, dar te rog să nu vorbeşti prea mult despre moartea mea, e dezagreabil.

Carbonnel

Ce primeşti de la Marcandier? Zece la sută din suma pe care a primit-o pe viaţă, treizeci de mii de franci. Ei bine, retrage doi la sută, şase mii de franci, din acest venit şi dedică-i plăţii unei prime anuale către compania mea care, în ziua în care vei închide ochii - vezi că îţi pregătesc lucrurile - va plăti două sute de mii de franci nepotului tău Savinien.

Frontignac

Uite!... Uite! E foarte ingenios! Dar eşti sigur că asta nu-mi va aduce ghinion?

Carbonnel

Ba dimpotrivă! Compania plătind doar în cazul morţii asiguratului, are tot interesul să-i prelungească viaţa, are grijă de el, îl protejează ca o mamă tandră; toţi centenarii ale căror nume sunt publicate în ziare sunt clienţii noştri. Aş paria că pe vremea lui, regretatul Matusalem... longevitatea lui neobişnuită nu ar putea fi explicată altfel.

Frontignac

Hai, nu spune prostii, eşti sigur de asta?

Carbonnel

Nu sunt eu directorul *Lutétiennei*?

Frontignac

E adevărat!

Carbonnel

Ei bine atunci, condiţia îţi convine?

Frontignac, ezitând

Tu eşti asigurat?

Carbonnel

Desigur!

Frontignac

Dar atunci, de ce nu sunt asigurat şi eu?

Carbonnel

Pentru că tu eşti doar un gâscan!

Frontignac, susceptibil

Carbonnel!

Carbonnel

Să spunem un egoist.

Frontignac

Foarte bine!

Carbonnel

Îţi convine?

Frontignac

Perfect.

Carbonnel

Atunci, voi chema medicul.

Frontignac

Un medic, deja? Ce medic?

Carbonnel

Medicul companiei, doctorul Imbert, un om fermecător care vine să afle amical lucruri despre tine, să te examineze.

Frontignac, provocator

Te examinează?

Carbonnel

Te palpează.

Frontignac

Te palpează? Nu e nimic făcut.

Carbonnel

De ce?

Frontignac

Mă gâdil.

Carbonnel

Să ne gândim totuşi. Crezi că Compania ar fi bucuroasă să asigure un bărbat care ar mai avea doar doi sau trei ani de trăit? Nu trebuie să ştie dacă seiful este bun, inima este sănătoasă, stomacul este solid?

Frontignac

Dar dacă seiful, inima sau stomacul ar fi sub aşteptări?

Carbonnel

Medicul nu ar semna certificatul tău şi Compania nu ar accepta afacerea, asta-i tot.

Frontignac

Asta e tot! Este pur şi simplu crud. Deci, clientul care se crede sănătos şi în stare bună află aici, deschis şi direct, că paşaportul său este semnat pentru altă lume. Paf!

Carbonnel

La naiba, ce vrei? Fără certificat, nimic făcut.

Frontignac

Dar e groaznic! E înfiorător! Doar dacă mă gândesc mă trec fiorii. Nu vreau să-l văd pe medicul tău. La dracu cu medicul tău!

Carbonnel

Hai să nu exagerăm! Ce te priveşte asta, un vlăjgan ca tine? În plus, ţi-am spus, dragul meu, că este indispensabil şi chiar...

Frontignac

Continuă! Vor fi doi acum?

Carbonnel

Nu, unul singur este suficient; dar gândindu-mă dinainte că vei accepta metoda mea, l-am rugat pe doctorul Imbert să treacă pe la tine.

Frontignac

Va veni aici?

Carbonnel, privind ceasul

În câteva minute.

Frontignac

La naiba! Nu puteai să mă anunţi mai devreme? Şi toaleta mea?

Carbonnel

Toaleta ta! Eşti atât de elegant... Ai zice că mergi la o înmormântare!

Frontignac, strângându-i braţul cu violenţă

Carbonnel!

Carbonnel

Nu! nu! La o nuntă.

Frontignac, foarte emoţionat

Oh, nu se glumeşte astfel, Carbonnel; trebuie că sunt palid... Un medic! un medic! (Se aude soneria)

Carbonnel

Iată-l!

Frontignac

Lasă-l să aştepte! (Deoparte) O să îmi pun puţin fard roşu. (Tare) Totuşi, un medic! un medic! (Iese în timp ce Marcandier intră prin spate)

Scena IV

CARBONNEL, MARCANDIER

Marcandier, care a auzit ultimele cuvinte ale lui Frontignac

Un medic! Frontignac cere un medic?

Carbonnel

Ei, Doamne! Da, dragul meu domn Marcandier, în sfârşit a decis să facă asta, dar poate prea târziu, din păcate! Sănătatea lui, afectată de excese îndelungate...

Marcandier

E posibil?

Carbonnel

Sănătatea lui grav compromisă necesită cea mai strictă consideraţie.

Marcandier

Ah, Doamne!

Carbonnel

În cele din urmă am reuşit, nu fără dificultate, să-l conving pe prietenul nostru să accepte serviciile unui medic. Să dea Dumnezeu ca doctorul Imbert să nu-i găsească germenele unei boli.

Marcandier

Foarte gravă!

Carbonnel

Dacă nu foarte gravă, cel puţin...

Marcandier

Mortală?

Carbonnel

Aţi spus-o.

Marcandier

Ceea ce este totuşi ce-i al nostru! Un om care părea să aibă o sănătate atât de bună...

Carbonnel

În cele din urmă, poate că mă îngrijorez prea mult. Vom afla curând, de altfel, pentru că i-am dat întâlnire doctorului aici.

Marcandier

Oricât m-ar afecta, permiteţi-mi să fiu prezent la vizită.

Carbonnel

Fiindcă ştiu cât sunteţi de impresionabil, poate că ar fi mai bine să nu fiţi acolo.

Marcandier

Nu! Nu! Voi avea puterea să-mi ascund emoţiile. Şi apoi, credeţi-mă, să nu schimbăm prea brusc modul de viaţă al bolnavului. Cineva sună.

Carbonnel

Ah! Fără îndoială, este doctorul.

Dominique, anunţând

Doctorul Imbert!

Carbonnel, către Dominique

Anunţă-l pe stăpânul tău.

Marcandier, pe gânduri

Deci, în sfârşit, voi afla ce se întâmplă.

Scena V

CARBONNEL, MARCANDIER, IMBERT, apoi FRONTIGNAC

Carbonnel

Dragul meu doctor, vă strâng mâna.

Imbert

Eh! dar, domnule Marcandier, sunt aici pe un teritoriu cunoscut.

Marcandier

Să nu ne ascundeţi nimic, doctore, să nu ne ascundeţi nimic, vom avea curajul să ascultăm totul. (Văzându-l pe Frontignac intrând din dreapta) Şşşt! (Frontignac îl salută pe doctor cu un aer constrâns)

Carbonnel, prezentându-i unul pe celălalt

Domnul de Frontignac, domnul doctor Imbert.

Frontignac

Domnule!

Imbert

Domnule, ştiţi pentru ce am venit. Sper să am doar un pronostic fericit.

Frontignac, deoparte

Este politicos, dar va semna certificatul? (Chemând) Dominique!

Carbonnel

Ce doreşti?

Frontignac

O pană şi cerneală pentru certificatul doctorului.

Carbonnel, arătând spre masă

Tot ce este necesar e acolo.

Imbert, zâmbind

Sunteţi grăbit, domnule?

Frontignac

O întâlnire.

Marcandier, deoparte

Cert e că are un ten nesănătos.

Imbert

Dacă doriţi să vă aşezaţi...

Frontignac, aşezându-se, către sine

Are instrumentul? Ah! Savinien! Savinien! nu vei şti niciodată cât mă coşti!

Imbert

Să nu mai mişcăm.

Frontignac, deoparte

Este fotograf! (Imbert îi ascultă spatele lui Frontignac) Intraţi!

Imbert

Respiraţi lung şi puternic. (Frontignac respiră exploziv)

Marcandier, deoparte

Uite, ce-ar fi dacă aş face şi eu o consultaţie? (Imitându-l pe Frontignac, dar respirând dificil)

Imbert

Spune ba, be, bi, bo, bu.

Frontignac

Cum?

Carbonnel

Spune ba.

Frontignac, deoparte

Nu, se pare că este învăţător. (Cu forţă) Ba, be, bi, bo, bu.

Marcandier, slab

Ba, be, bi, bo, bu.

Imbert, privind alternativ la Frontignac şi Marcandier

Ah!

Frontignac, ridicându-se, merge la masă, ia o pană şi i-o arată lui Imbert

Doctore!

Imbert

Ce-i asta?

Frontignac

O pană... pentru a semna.

Imbert

Oh! Nu am terminat încă. Aşezaţi-vă din nou şi tuşiti acum.

Frontignac, aşezându-se

Cum adică să tuşesc?

Marcandier

Vi se cere să tuşiţi, nu este foarte dificil, eu tuşesc când vreau.

Frontignac

Şi chiar când nu vreţi. (Deoparte) Savinien ! Savinien !

Marcandier, tuseşte

Hmm!

Imbert, crezând că a tuşit Frontignac

Ah! Ce tuse urâtă!

Marcandier

Cum tuse urâtă... dar...

Frontignac, tuseşte puternic

Hmm!

Imbert

Asta da tuse! Ce răsunet! Ce catifelare! Un tunet!

Frontignac

S-a terminat reprezentaţia?

Imbert

Încă un moment. (Îl loveşte în spate)

Frontignac, deoparte

Dumnezeule, acum este profesor de box!

Imbert

Ce vă face asta?

Frontignac, zâmbind

Nimic.

Marcandier, lovindu-se în piept

Mă doare!

Frontignac, ridicându-se şi oferindu-i pana lui Imbert

Domnule doctor, pana.

Imbert

Câteva întrebări şi gata. Dimineaţa, în jurul orei unsprezece, nu simţiţi furnicături în stomac?

Frontignac, ţinând pana în mână

Ba da.

Marcandier, deoparte

La fel şi eu!

Imbert

În jurul orei zece seara, nu vă ia din nou?

Frontignac, îngrijorat

Mă ia din nou.

Marcandier, deoparte

La fel şi eu!

Imbert

În jurul miezului nopţii, nu simţiţi o anumită greutate la nivelul pleoapelor, dorinţa de a căsca, somnolenţă?

Frontignac, din ce în ce mai îngrijorat şi ascunzând pana pe care o ţinea în mână

Le simt.

Marcandier, deoparte

La fel şi eu!

Imbert

Când faceţi un efort mare, nu simţiţi oboseală la nivelul articulaţiilor, dorinţa de a sta jos?

Frontignac, privind pana cu tristeţe

Le simt!

Marcandier, deoparte

La fel şi eu!

Imbert

Trec rapid peste celelalte simptome, dorinţa de a vă încălzi când este frig, de a căuta răcoarea când este cald.

Frontignac

Da, da!

Marcandier

Da, da!

Imbert

Ah! Ah!

Frontignac

Deci, este foarte grav, doctore? Să nu ne mai gândim la asta! (Se pregăteşte să rupă pana, când Imbert o ia şi o repune la loc)

Imbert

Ei bine, domnule, dacă nu veţi cădea de la etajul cinci, dacă nu veţi sări nici dintr-un vapor nici dintr-un tren, dacă nu vă va cădea un coş de fum în cap sau vă va străpunge o frigare, aveţi o mare şansă să ne îngropaţi pe toţi; veţi trăi o sută de ani. (În timp ce spune ultimele cuvinte, Imbert, jucându-se cu pana, scoate din portofel o foaie de hârtie, o semnează şi i-o dă lui Frontignac) Iată certificatul dumneavoastră, domnule.

Frontignac, care a urmărit cu anxietate întreaga scenă anterioară, văzând cum se desfăşoară, scoate o exclamaţie foarte zgomotoasă de bucurie

Hmm!

Imbert

Oh! nu mai este nevoie acum.

Marcandier

La naiba! (Mergând spre Carbonnel) Dar ce mi-ai spus?

Carbonnel

Se pare că m-am înşelat. Să ne bucurăm!

Frontignac

O sută de ani! Ah! doctore, ce vorbe bune! Şi eu care uram medicii. La naiba! Nu exageraţi? Puţin... să vedem...

Imbert, râzând

Cel mult cu o oră sau două.

Frontignac

Sunteţi regele medicilor! Veţi fi prietenul meu, tovarăşul meu! Nu mă veţi părăsi!

Marcandier, deoparte

Acest om este cinic în exhibarea sănătăţii sale oribile.

Imbert, salută şi urcă

Domnule! (Către ceilalţi) Domnilor!

Frontignac

Încântat de cunoştinţa, doctore. (Urcă să-l conducă)

Scena VI

CARBONNEL, MARCANDIER

Marcandier

Îmi puteţi explica, domnule Carbonnel, ce înseamnă scena la care tocmai am asistat?

Carbonnel

Nimic mai simplu, dragul meu domn. Obosit de tatonările tale, dorind să lase în urmă un capital

nepotului său, prietenul nostru tocmai a asigurat o sumă de 200.000 de franci la *Lutécienne*.

Marcandier, deoparte

Sunt păcălit.

Scena VII

CEI DOI, FRONTIGNAC

Frontignac, intrând

Ştii că medicul tău este fermecător.

Carbonnel

Ce ţi-am spus? (Scoate un bilet din buzunar) Acum, semnează-mi acest bilet, voi pune să fie pregătit contractul, pe care îl voi aduce într-o oră.

Frontignac

Fă-o în ritmul tău.

Carbonnel

Veniţi, domnule Marcandier.

Marcandier, în gând

Ah! am fost înşelat! Ei bine, dacă găsesc o ocazie, veţi vedea! ...

Frontignac

La revedere, la revedere! (Îi conduce)

Scena VIII

FRONTIGNAC, singur

Este greşit să râzi de medici; sunt preţioşi atunci când nu eşti bolnav. Astfel, viitorul lui Savinien este asigurat. Este adevărat că pierd o cincime din venitul meu în această combinaţie; dar, într-adevăr, nu regret asta. El se căsătoreşte cu Madeleine şi, până să treacă un an, îmi va da jumătate de duzină de nepoţi... o jumătate de duzină poate fi mult într-un an, dar un american!.. (Antonia intră) Nu contează! Acum sunt stabil, liniştit. Am rupt pentru totdeauna cu aceste intrigi banale, această existenţă de playboy. Este delicios!

Scena IX

FRONTIGNAC, ANTONIA

Antonia

Bună dimineaţa, domnul Frontignac.

Frontignac

Doamna Roquamor! Doamne, cât mi-a fost de frică!

Antonia, cochetă

Dar nu nu s-ar zice că prezenţa mea te deranjează.

Frontignac

Prezenţa ta mă deranjează?... Îngrozitor!

Antonia

Ce?

Frontignac

Nu vă simţeaţi bine la portar?

Antonia

Dar...

Frontignac

Dar nu ştiţi că soţul dumneavoastră, şacalul de soţ al dumitale, stă la colţul străzii şi vă urmăreşte; şi va veni, soţul dumneavoastră abominabil, pun mâna în foc.

Antonia

Domnule...

Frontignac

Iar dumneata... Oh! dumneata, da, întotdeauna dumneata, pentru că...

Antonia

Eu, domnule, sunt foarte jenată de primirea pe care mi-o faceţi. Pretextul cu soţul meu este cu siguranţă abil, dar indecent pentru un bărbat care nu a avut nicio problemă în a pune în pericol o biată tânără femeie. Dar, în sfârşit, mi-am înţeles inconsecvenţa şi vin să-mi caut scrisoarea.

Frontignac

Scrisoarea dumitale! Ah, dacă aş şti unde am pus-o! A trebuit să o ard, doamnă, am ars-o.

Antonia, tulburată

Oh, pedeapsa meritată pentru un moment de cochetărie. Dar este nedemn din partea dumitale, domnule.

Frontignac, deoparte

Pariez o sută de parale că soţul va sosi.

Antonia

Un bărbat face curte unei femei nefericite, recurge la cele mai dulci poezii pentru a o ameţi, se preface că este disperat. Atunci această femeie are milă! Ea scrie un cuvânt de compasiune şi livrează o armă împotriva ei. (Se prăbuşeşte pe un scaun)

Frontignac, animat

O armă! De ce mă suspectaţi, doamnă, credeţi că jucam un rol! Oh! departe de mine... (Se apropie) Nu, gura mea

n-a minţit. Vă iubeam, Antonia, vă iubesc încă. Dar (Îi prinde mâna) şi eu am reflectat asupra inconsecvenţei, şi eu m-am întors pe calea virtuţii. (Strânge mâna Antoniei în mâinile lui cu efuziune) Am înţeles cât de urât este să-ţi înşeli seamănul! Pentru că (îi sărută mâinile Antoniei) nu trebuie să crezi că îi refuz soţului dumitale calitatea de seamăn! (Jocul continuă) El este seamănul meu, Antonia. (Se aşează lângă ea) Vă jur şi, gândindu-mă la ce v-am spus, la acele poezii, la acele efuziuni, m-am simţit ruşinat, pentru că, credeţi-mă, Antonia (o strânge în braţe), credeţi-mă, o, înger! nu există nimic adevărat pe această lume, decât motivul bun. (O sărută)

Antonia

Dar, domnule...

Frontignac

Vedeţi ce linişte e în inima noastră, acum că virtutea o umple. (Acelaşi joc)

Antonia

Totuşi, permiteţi-mi, permiteţi-mi!

Frontignac

Ei bine?

Antonia

Dar mă sărutaţi.

Frontignac

Perfect, din toată inima. (Acelaşi joc)

Antonia

Dar, dar...

Frontignac

Ce contează? Deoarece suntem pe deplin în motivul bun! (Se pune în genunchi)

Antonia

Vă rog, Stanislas...

Frontignac, cu pasiune

Ah, înger! Oh, îngerul meu! Dacă vocea mea poate încă să vă mişte sufletul, dacă am putut trezi ecoul sentimentelor dumneavoastră, vă rog... să vă întoarceţi la portar.

Antonia, ridicându-se

Ah!

Vocea lui Roquamor, de afară

Soţia mea este aici!

Antonia

Soţul meu!

Frontignac

Ce v-am spus!

Antonia

Sunt pierdută, ascundeţi-mă!

Frontignac, deoparte

Era atât de bine la portar.

Antonia

Unde să fug?

Frontignac

Pe scara de serviciu. Mă veţi ierta dacă nu vă voi însoţi. (Antonia fuge prin uşa prin care a ieşit Savinien în a doua scenă. Frontignac, încă tulburat, rămâne în genunchi. Uşa din fundal se deschide brusc)

Scena X

FRONTIGNAC, ROQUAMOR, MARCANDIER

Roquamor

În genunchi! În genunchi! Unde este ea?

Marcandier

Sub canapea! (Se apleacă)

Frontignac, surprins

Domnul Marcandier.

Roquamor

Ce faceţi aici?

Frontignac

Penitenţa greşelilor mele şi caut un ac.

Roquamor

Domnule, destul cu subterfugiile. Soţia mea a fost văzută intrând în această casă!

Frontignac

Cine, cine a văzut?

Roquamor

Nu contează! Nu poate fi decât aici. Negaţi?

Marcandier, deoparte

Ah, băiete, vrei să trăieşti o sută de ani.

Roquamor

Tăcerea dumneavoastră este o mărturisire. În orice caz, o voi găsi cu uşurinţă. (Se îndreaptă spre stânga)

Frontignac, ridicându-se

Scuzaţi-mă, dragul meu domn Roquamor, aţi închiriat apartamentul meu, foarte bine! Dar numai începând cu 15 iulie; atunci, (se pune în faţa uşii din stânga) adică în trei săptămâni, vă puteţi asigura comod de prezenţa doamnei Roquamor.

Roquamor

Este o glumă?

Frontignac

Până la acest punct, vă reamintesc că o vizită la domiciliu necesită anumite formalităţi prevăzute de lege.

Marcandier

Un comisar.

Roquamor

Este prea mult, domnule, îmi veţi da socoteală.

Frontignac

La ordinile dumneavoastră.

Marcandier, deoparte

Asta e!

Roquamor

Să ieşim!

Frontignac

Să ieşim!

Scena XI

Aceeaşi, CARBONNEL

Carbonnel

Poliţa! Aici e poliţa!

Roquamor şi Frontignac

Ce?

Marcandier

Comisarul!

Roquamor

Ah! domnul se protejează!

Frontignac

Ah! domnul face să fie escortat.

Carbonnel

Ce spun ei? Dar nu! Poliţa... poliţa de asigurare.

Frontignac

E vorba într-adevăr de asigurare. Ne vom lupta cu domnul, tu vei fi martorul meu.

Carbonnel

Să te lupţi! Nu poţi. Compania interzice ferm duelul.

Frontignac

Hai să fim serioşi!

Carbonnel, animat

Nu există “hai să fim serioşi”! Iată contractul tău, l-ai semnat, ţi-ai luat angajamentul de a trăi cât mai mult posibil şi de a nu-ţi expune niciodată viaţa: să te lupţi ar fi o neseriozitate. Ah! Compania ar face afaceri frumoase dacă clienţii săi ar avea dreptul să primească un glonte în cap sau o lovitură de spadă în piept, ar fi prea uşor; semnezi, te laşi omorât şi primeşti două sute de mii de franci. Nu poţi, nu vei face asta.

Marcandier, deoparte

Ah! hoţul.

Roquamor, batjocoritor

Iată, bineînţeles! este foarte bine imaginat. Insulţi oamenii, te pui la dispoziţia lor, apoi în ultimul moment, compania te opreşte să te baţi.

Carbonnel

Să facem o distincţie! Compania îi permite să vă omoare, dar nu şi să se lase omorât.

Frontignac

Este o nebunie! Absurd! Monstruos. Şi o să...

Carbonnel

Să-l dezmoşteneşti pe nepotul tău!

Frontignac, şocat

La naiba!

Marcandier, deoparte

Ah! nu poţi să te baţi, intrigantule! (Tare) Deci, ce-ar fi să spunem că sunteţi un aventurier...

Frontignac, păstrându-şi calmul.

Domnule Marcandier.

Marcandier

Un ţăran! Un pedant!

Frontignac, la fel

Domnule Marcandier!

Marcandier

Un bătrân ridicol!

Frontignac

Un bătrân... Oh! (În timp ce Marcandier se întoarce cu un aer dispreţuitor, Frontignac îi dă un picior în fund. Către Carbonnel) E permis de poliţă?

Carbonnel

E permis!

Marcandier

Oh!

Roquamor

Ah! Domnule, ieşim sau nu?

Frontignac

Vă urmez. (Către Carbonnel) Cu atât mai rău!

Carbonnel

În acest caz, totul este anulat şi nepotul tău să se ducă dracului!

Scena XII

Aceeaşi, ANTONIA

Antonia

Nu spuneţi asta, domnule Carbonnel.

Roquamor

Soţia mea!

Frontignac, deoparte

Situaţia se complică!

Antonia

Nu, nu spuneţi asta! Mergea bine, domnule Carbonnel.

Carbonnel

Unde? La dracu?

Antonia

Drept înainte, dar nu singur: cu nepoata dumitale.

Carbonnel

Madeleine...

Antonia

Pe care a răpit-o astă dimineaţă.

Carbonnel

În timp ce eram aici.

Frontignac

În timp ce mă asigurai.

Carbonnel

Dar unde sunt?

Antonia

Ascultaţi-mă! După ce a convins-o pe Madeleine să-l urmeze, a dus-o la cumnata dumitale. Din nefericire, ea nu era acolo. Nu luaseră prânzul! Ce să facă?

Frontignac

Bieţii copii!...

Carbonnel

Taci!

Antonia

A dus-o la Moulin-Rouge.

Frontignac, mişcat

Ţi se rupe sufletul.

Antonia

Le-au servit nişte mărunţişuri. Şase duzini de stridii de Ostende, foie-gras, prepeliţe, câteva legume noi şi un parfait stropit cu un deget de şampanie.

Frontignac, emoţionat

Şi cafeaua, digestivul! Plâng...

Carbonnel

Şi nepoata mea a îndrăznit... la o masă... printre libertinii aceia...

Antonia

Liniştiţi-vă! Au luat un separeu.

Carbonnel

Un separeu!

Frontignac

Ce delicateţe!

Antonia

Apoi au cerut o trăsură.

Carbonnel

Pentru a merge?

Antonia

La ţară, i-am surprins la gară, unde-mi aşteptam menajera care vine din Normandia. Savinien era la ghişeu, cerea două locuri la clasa întâi pentru San Francisco.

Marcandier, deoparte

Asta numeşte ea a merge la ţară!

Antonia

I-am rugat, i-am sensibilizat şi am reuşit să-i conving să vină la dumneavoastră, unde vă aştept de trei ore cumplite.

Roquamor, dintr-o săritură, la Frontignac, întinzându-i mâna

Ştiţi că vă cer scuze, dragul meu, sensibilul meu prieten! (Arătând spre Marcandier) Acest domn m-a făcut să gândesc astfel...

Frontignac

În cele din urmă, mai bine înăuntru decât afara.

Carbonnel

Dar ei, monştrii aceia!

Antonia, deschizând uşa din stânga

Iată-i!

Scena XIII

Aceiaşi, MADELEINE, SAVINIEN. Madeleine este foarte îmbujorată, Savinien mult mai puţin. El ţine în mână o mică colivie în care se află un canar. Intră câţiva paşi şi se opresc confuzi, ca nişte copii prinşi în flagrant delict făcând ceva pueril. O scurtă tăcere.

Carbonnel, apropiindu-se de ei

Aşadar, Madeleine... (Madeleine, speriată, se cuibăreşte lângă Savinien şi îşi ascunde faţa la pieptul acestuia)

Madeleine

Dumnezeule!

Carbonnel

Ei bine!...

Savinien

Ea îşi ascunde ruşinea. (Cu grimasa unui om care vrea să plângă) De ce nu pot face şi eu acelaşi lucru?...

Carbonnel

Şi dacă v-aş întreba motivul?

Frontignac

Nu poţi, prietene.

Carbonnel

Ce?

Frontignac

Eşti asigurat.

Carbonnel

Corect!

Frontignac

Şi apoi, sunt ei cu adevărat vinovaţi? Trebuie văzută intenţia. În acest moment, domnul Roquamor îşi bănuia soţia şi totuşi ea, la fel ca ei, nu a făcut nimic decât pentru un motiv bun. Totul este aici, prietene: nu trebuie să ai indulgenţă decât pentru celălalt.

Carbonnel

Deci, părerea ta?

Frontignac

Să-i binecuvântăm! (Asentiment general)

Carbonnel

Hai!

Madeleine

Ah, unchiule!

Savinien, către Carbonnel

Ah, unchiule!

Frontignac

Şi, convertiţi la fel, ne vom încheia zilele alături de ei.

Madeleine

Bine îngrijiţi, bine iubiţi, bine răsfăţaţi.

Frontignac

În familie!

Marcandier, deoparte

În familie, sunt ruinat! (Cortina)

SFÂRŞIT

41. Călătorie în Anglia şi în Scoția (1859)
42. Parisul în secolul XX (1960)
43. Aventurile a trei ruşi şi trei englezi în Africa Australă (1872)
44. Frații Kip (1902)
45. Cancelarul (1874)
46. Mihail Strogoff (1876)
47. Uimitoarele aventuri ale unui chinez (1879)
48. Arhipelagul în flăcări (1884)
49. Mathias Sandorf (1885)
50. Drumul Franței (1887)
51. Nord contra Sud (1887)
52. Familia fără nume (1888)
53. Doamna Branican (1891)
54. În fața steagului (1896)
55. Sfinxul ghețarilor (1897)
56. O tragedie în Livonia (1904)
57. Naufragiații de pe Jonathan (1909)
58. Povestiri
59. Călătorie prin imposibil (1882)
60. Cristofor Columb
61. Istoria marilor descoperiri vol. 1 (1870-1878)
62. Istoria marilor descoperiri vol. 2 (1879)
63. Istoria marilor descoperiri vol. 3 (1880)
64. În Magellania (1898)
65. Martin Paz (1851). Răscoala de pe vasul “Bounty” (1879)
66. Epava Cynthiei (1885)
67. Contele de Chanteleine (1865)
68. Unsprezece zile de asediu (1861)
69. Un nepot din America (1873)

Jules Verne